

XXIII. évfolyam
 Szerkesztő: Dr. HARTON HERSKÓ
 A munkatársak és kollégák
 elnöke: SZÉN HERSKÓ
 Kiadó: HARTON HERSKÓ
 Tel-Aviv, Szeleshevit-utca 9
 Telefonszám: 29-78

הספרייה הלאומית
 ירושלים

PARTONKIVULI NAPILÉ

מזרח חדש
 (אוי קלט)
 עורך: יצחק שניידר
 מנהל: ד"ר א. מרטון
 תל-אביב, רחוב שליוונר 8

Visinszkij szenzációs nyilatkozata:

A Marshall-terv kudarcra készítette belátásra a nyugati hatalmakat Németország kérdésében

Az orosz külügyminiszter kölcsönös engedményeket tart szükségesnek a német probléma rendezése érdekében - Véget ért az európai gazdasági megsegítési konferencia

Páris (AFP). — A moszkvai rádió ismertette Visinszkij orosz külügyminiszternek a szovjetsajtónak tett nyilatkozatát. A miniszter mindenképp kijelentette, hogy az angol és amerikai kormány már 1946 óta megváltoztatta a politikáját Németországgal kapcsolatban, de a szovjetküldöttség határozott magatartása megkísérelte a terveket. Mellesleg, tette hozzá Visinszkij

a nyugati miniszterek mindvégig teljesen tisztában voltak azzal, hogy Németországgal kapcsolatos politikájuk hibás.

amely az egységes Németország helyreállítására, a nemzetközi kapcsolatok megjavítására és a népek közti együttműködésre törekszik. Azoknak a körülményeknek megfelelően, amelyek között a párisi konferenciát összehívták, — fejezte be nyilatkozatát az orosz külügyminisz-

ter — mint ismeretes, tettek egy nyugati hatalmak, mint a Szovjetunió, kölcsönös engedményeket. Hiszem, hogy a jövőben is szükség lesz bizonyos kölcsönös engedményekre, amelyek összeegyeztethetők a potsdami egyezmény alapelveivel."

Páris (AFP). — Az európai gazdasági megsegítési konferencia csütörtökön éjjel tartotta záróülését.

Fehér Könyv az angol gazdasági helyzetről

London (AFP). — Tegnap hivatalosan bejelentették a brit birodalom gazdasági konferenciájának összehívását. A londoni lapok részletesen foglalkoznak a konferencia elé kerülő problémákkal és közlik, hogy Sir Stafford Cripps pénzügyminiszter jövő kedden, vagy szerdán fontos bejelentéseket fog tenni az alsházban az Anglia külkereskedelmi mérlegéről, valamint aranyban és dollárban elszendvedett veszteségeiről kiadandó Fehér Könyvvel kapcsolatban.

A szovjet álláspont győzött

A továbbiakban Visinszkij arról beszélt, hogy a Párisban megtartott külügyminiszteri konferencia befejezésével kiadott közlemény felületes tárgyalása már elárulja, hogy milyen mértékben jutottak benne kifejezésre a szovjet által hangoztatott szempontok, amelyeket az orosz küldöttség már az ülés első napjától kezdve hangoztattott. A szovjetküldöttség hi marad a potsdami egyezmény valamennyi elvi pontjához és visszautasított minden elérést azokról.

Végül is a szovjet javaslatok fogadták el tárgyalási alapul — mondta Visinszkij, majd hozzátette, hogy

a párisi tanácskozásokon a nyugati delegációk kénytelenek voltak végül is elismerni a négyhatalmi meggyezés szükségességét a német kérdésben, annak a háromhatalmi politikának a helyébe, amelyet 2 év óta folytattak.

Ma kezdődnek a pénzügyi tárgyalások az angol küldöttséggel

Az angolok csak a felosztási határozatban foglalt területekre vonatkozó követelésekről és tartozásokról akarnak tárgyalni - Transzjordánia és Egyiptom is „jogutódja” a volt mandátárius kormányzatnak?

Ma délben nyílik meg Shárét külügyminiszter hivatali helyiségében az Izrael és Anglia között Londonban megkezdett pénzügyi tárgyalások folytatása. A megnyitó ülésen a tárgyalások napirendjének megállapításáról lesz szó, a Bevin és Shárét között előzőleg lefolyt levélváltás alapján. A levelek hivatalos szövegét a megnyitó ülés befejeztével fogják nyilvánosságra hozni.

Londoni jelentések arról számolnak be, hogy az angol külügyminisztérium mindeddig nem hajlandó elárulni, milyen összegű ellenköveteléseket fog támasztani Anglia az Izraellel most kezdődő pénzügyi tárgyalások során, mikor azonban az újsárok egyre erősebben osztomolták konkrét válaszáért, a minisztérium szövegére közölte, hogy

ni zsidó követ utján továbbított levelében Bevin a tel-avivi megbeszélések első feladatáknak az jelöli meg, hogy megállapítsák a volt mandátárius kormány követeléseinek és tartozásainak az a részét, amelyet Izrael kormányának, mint „jogutód-hatalomnak” magára kell vállalnia.

Shárét külügyminiszter hír szerint ezzel a ponttal kapcsolatban az a fenntartást fejtette ki válaszában, hogy Izraelnek a tárgyalásokban való részvételhez történi hozzájárulását nem lehet úgy magyarázni, mintha hajlandó lenne magára vállalni az „utódhatalom” meghatározását, minthogy ez tulajdonképpen külön, még pedig az első pont lesz az Izrael és Anglia között meginduló tárgyalásokban.

datárius kormány által elfogadott nemzetközi egyezményekre és nemzetközi kötelezettségekre vonatkozik.

Ez a pont foglalja magában azokat a koncessziókat is, amelyeket a mandátárius kormány annakidején különböző angol cégeknek, köztük a halfal petróleumfinomítóknak és más petróleumtársaságoknak, továbbá a Holt-tenger kiaknására alakult Potash-műveknek és hasonlókknak adott. Az ilyen természetű koncessziók száma husz.

Az angolok, amint a külügyminisztérium szóvivőjének közléséből kitétnik, azt hangoztatják, hogy Transzjordánia és Egyiptom is „jogutód-hatalom”, és ezért Palesztinának a volt mandátumrendszerrel szemben fennálló követeléseiből bizonyos rész azoknak jár és nem seiből bizonyos rész azoknak jár és nem Izraelnek. További nehézségek lesznek a tel-avivi tárgyalások során abban a tekintetben is hogy a követelt vagyontárgyak milyen területen vannak. Hír szerint az angolok a tárgyalások során csak olyan vagyontárgyakra akarnak szorítkozni, amelyek a zsidó államnak angol vélemény szerint vitathatatlan határain belül találhatók.

Ez az álláspont mindenekelőtt Jeruzsálem egész környékét kikapcsolná a tárgyalások anyagából.

Az angolok ezt a felfogásukat azzal indokolják, hogy a tárgyalásokat az 1947 novemberben 29-iki UNO felosztási határozatban megállapított határok alapján kell lefolytatni.

A koncessziók kérdése is napirenden

Levelének egy másik pontjában Bevin azokat a palesztinai követeléseket és tartozásokat, valamint az ezekkel összefüggő problémákat említi, amelyek közvetlenül érintik az angol kormányt, függetlenül a mandátumkormány elszámolásától. Bevin levelének harmadik pontja Palesztinára volt német lakosainak és más volt ellenséges polgárainak a követeléseivel és vagyonával foglalkozik, amelyek jelenleg az ellenséges vagyonok gondnokságának a felügyelete alatt állnak. A negyedik pont a palesztinai angol alátvalók követeléseire és vagyonára, míg az ötödik és utolsó pont a volt mandátárius kormány által elfogadott nemzetközi egyezményekre és nemzetközi kötelezettségekre vonatkozik.

Anglia követeléseit közölik az 50 millió fonthoz

Hozzáfűzte még, hogy Izraelnek is vannak ellenköveteléseit Angliával szemben, de az angol kormány felfogása szerint a zsidó államnak semmiféle előjoga nincsen ezekkel a követelésekkel kapcsolatban, amelyek ugyanolyan elbírálás alá esnek, mint Transzjordánia és Egyiptom követeléseit, minthogy ez a két ország is britjökában tartja a volt mandátumterület egy részét.

Bevin és Shárét levélváltása

A Bevin és Shárét külügyminiszterek közötti levélváltással kapcsolatban Londonban úgy tudják, hogy dr. Elías londoni

Mit állított Acheson?

Visinszkij ezután a következőket mondta:

„Nem lehet komolyan venni Acheson amerikai külügyminiszternek június 23-án tett nyilatkozatát, amely szerint a Szovjetunió, ellentétben az Egyesült Államokkal, vonakodik kibővíteni jogokat adni a német népek belső ügyeinek intézésében és a megszállt hatóságok ellenőrzését enyhíteni. Ez az állítás — mondotta Visinszkij — alapvetően, mert ha csakugyan így lenne, hogyan lehet megmagyarázni, hogy éppen Acheson és nyugati kártsárai ellenetek szívósan minden szovjet indítványt a német egység helyreállítására és arra, hogy a német népek teljes szabadságot adjanak a belügyekben? Június 23-ai sajtófogadásán Acheson azt mondotta, hogy a párisban elért eredmények a nyugateurópai talpraállítási akció sikerével magyarázhatók. Véleményem szerint — folytatta az orosz külügyminiszter —

a Marshall-tervnek nem a sikeréről, hanem a bukásáról lehet beszélni, ha az egész világon ismert tényeket tekintetbe vesszük.

Ha a Marshall-terv valóban siker lenne, hogyan magyarázható még, hogy a terv szerzőjét felmentették külügyminiszteri megbízatástól? Ami engem illet, úgy látom, hogy éppen a Marshall-terv kudarcára — rá a nyugati hatalmakat arra, hogy a párisi tárgyalásokon feladják úgynevezett „erős” politikájukat.”

Mindkét fél tett engedményeket

A párisi konferencia eredményei tekintetében Visinszkij kiemelte annak a politikának kétségvetéshatalan sikerét,

Lausanneban közölték az arabokkal Izrael feltételeit a 18 éven aluli menkültek visszafogadására

Shiloach tanácsos hazaérkezett és jelentést tett Ben Gurion miniszterelnöknek és a külügyminiszternek

A kormány sajtóirodája közli: Reuven Shiloach külügyminiszteri tanácsos csütörtök reggel Tel-Avivba érkezett. Shiloach öt héttig volt külföldön, ahol meglátogatta Izrael európai és amerikai követéseit és résztvett a lausannei tárgyalásokon. Shiloach megérkezése után Ben-Gurion miniszterelnök és Shárét külügyminiszter kihallgatáson fogadta, akiknek jelentést tett a lausannei konferenciáról és látogatásainak eredményeiről.

A külügyminisztériumhoz közléllő körök értesítése szerint Izrael kormánya közölni fogja az arab menekültek egy részének visszafogadására vonatkozó hajlamosságát. Olyan menekültekről van szó, akiknek közeli családtagjai Izraelben élnek. A visszatérők száma együttesen nem haladhatja azonban túl a 12 ezret.

van a menekültek között, egyéni kérvényt lesz kételes benyújtani az illetékes hatósághoz hozzátartozójának repatriálás ügyében.

A hatóságok beható vizsgálat tárgyává fognak tenni minden egyes kérvényt. El akarják ugyanis kerülni annak lehetőségét, hogy a repatriáltak között nemkívánatos elemek szivárognak be az országba.

A jelentés szerint nem tömeges repatriációk lesznek. Minden Izraelben élő arab család, akinek közeli hozzátartozója

Lausanne, (—) Ifjéni körök úgy tudják, hogy az amerikai kormány kísérletet tesz arra, hogy rábírja Izraelt jelentéktelen számú arab menekült visszafogadására. Ez a szám a jelentések szerint olyan kicsi, hogy csak jelképes jelentőséggel bír. Az amerikaiak az arab-zsidó tárgyalásokban beállott szünetet akarják akciójuk számára kihasználni.

Izrael — mint az Uj Kelet tegnapi számában már jelentettük — azt ajánlotta, hogy visszafogadja a 18 éven aluli

gyermeket. Az albizottság tanulmányozta szerdán az izraeli javaslatot és csütörtökön közölte az újabb feltételeket az arabokkal. Valószínűnek tartják, hogy abban az esetben, ha az arabok elvben el is fogadják a zsidó javaslatot, hosszabb tárgyalásra lesz még szükség, míg a felek megegyeznek a visszatérők számában és a különböző kategóriák megállapításának módozatában.

A Jeruzsálem ügyével foglalkozó albizottság a szünet alatt elkészíti a Jeruzsálem nemzetközisítésére vonatkozó tervet. A tervet a szeptemberben összehívó UNO plénuma elé terjesztik. Az arabok csak a szenthelyek nemzetközi ellenőrzés alá való helyezését akarják. A bizottság legsúlyosabb problémája az ellenőrzés formája és módozata. Most akarják ugyanis megállapítani az ellenőrzés módozatait, hogy ha a végén elfogadnak valami tervet, ténylegesen hozzáfoghasanak annak megvalósításához.

Az újbevéndorló ifjúság szakkiképzése a hivatalnoki pályára

Fiatal lányok és fiúk, új bevéndorlók, külföldi iskolák volt tanítványai igyekeznek mentől hamarabb egyéniségüknek megfelelő munkához jutni. De két előfeltétel hiányzik: a héber nyelv és a szakképzettség. Géprás, gyorsírás, levelezés, könyvelés és jó héberség nélkül sem a kormány, sem a nagy nemzeti intézmények, sem a magánvállalatok nem alkalmaznak hivatalnokot.

SAFRA az ország első kereskedelmi iskolája, — alapítva 1926-ban, — most külön kurzusokat nyit az újbevéndorló ifjúság számára. A kurzusok teljes hivatalnoki kiképzést nyújtanak s a tantárgyakkal lépésben jó héberséget.

Allamunkban egyre nő a jól kiképzett fiatal hivatalnokok hiánya. A **SAFRA** iskola diákjainak száza dolgoznak sikerrel a hivatalnoki pályán minden ágazatban, Izrael legjelentősebb irodáiban. **SAFRA** gondoskodik tanítványainak megfelelő munkakörben való elhelyezkedéséről.

A BEIRATKOZÁS MEGKEZDÖDÖTT

A **SAFRA**-iskola irodája nyitva van naponta este 6 — 8 között beiratkozók, érdeklődők, tanácsot kérők számára. Ugyanott felvilágosítás a beiratkozás feltételeiről.

SAFRA

KERESKEDELMI SZAKISKOLA

TEL-AVIV, NEVIIM-UTCA 14. — Telefon 3916.

Csütörtök este 6 órakor megszűnt a kivételes állapot az arab lakosság részére

Jaffán, Luddon és Ramlehnban végetért a katonai közigazgatás

Csütörtök délután 6 órakor eltávolították a drótkerítést Jaffa, zárt arab körzetében. A körzetben lakó araboknak mentől kezdve teljes mozgási és munkavállalási szabadsága van, az esti órákban is, minden külön engedély nélkül. Ezzel egyidejűleg Luddon és Ramlehn is megszűnt az arabok részére kijelölt zárt terület. A drótkerítések és sorompók eltávolítása a katonai közigazgatás megszűntetésének eredménye, minthogy július elsejével mind a három város polgári közigazgatás alá került.

A nagyjelentőségű intézkedésekkel kapcsolatban a Haarec a következőket írja:

Csütörtökön megszűnik Jaffán, Ramlehn és Luddon a katonai közigazgatás. 3600 jaffai és 2000 ramlehi és luddi arab kerül ezáltal polgári közigazgatás alá. A „zárt körletek”, amelyben az arabok eddig laktak, megszűnnek.

A szöges drótszövény eltávolítása újabb lépés az arab kisebbség életének normálizálása felé. Amikor az arabok zárt körletekben éltek, majdnem semmi lehetőségük nem volt arra, hogy munkát keressenek. Ugy, hogy a jaffai arabok közül mindössze 300 ember dolgozott, ezek is átlagban mindössze 15 napot egy hónapban. Sőt, mit bb, maga az a tény, hogy szögesdrót mögött kellett élni, meggátolta az izraeli arabok polgári felelősségvételének a kifejlődését.

A jaffai katonai közigazgatás megszüntetése javról sem oldja meg az arab élet normalizálásával kapcsolatos összes kérdéseket. Ez az intézkedés a jaffai, luddi és ramlehi arabokat a haitai arabok helyzetébe juttatja, akik már jóideje élvezik a polgári közigazgatást. Ezzel szemben az ország minden részében szétszórt bb mint 130 ezer arab él még mindig katonai közigazgatás alatt. A katonai kormányzatnak jogában áll bárkit letartóztatni, anélkül, hogy ezt az intézkedést közeles volna megindokolni. A katonai kormányzó kimenési tilalmat rendelhet el és a területén lévő polgárokkal úgy bánt, ahogy jónak találja. A katonai közigazgatás alatt lévő arabok nem hagyhatják el lakóhelyüket és nem távolodhatnak el lakásuktól, csak olyan rávoalásra, amennyire a legközelebbi közigazgatási központ esik lakásuktól.

A katonai közigazgatás fenntartását főleg két érvel igazolják. Az egyik indok szerint csak a katonai közigazgatás tisztjei, akik az élet minden vonalát ellenőrzik és kezükbe összpontosítják a teljes hatalmat, képesek az általános biztonsági szempontok figyelembevételével minden egyes esetet kellőképpen mérlegelni. De itt is felmerül a kérdés, vajon nem hajlamosak-e a hadsereg képviselői természetüktől fogva eljuzolni ezeknek a biztonsági rendszabályoknak szükséges és szigorú voltát.

A másik érv szerint az arabok képtelenek egy tucati hivattal fenntartani az összeköttetést. Üdvösebb tehát a számukra, ha kizárólag a katonai kormányzó képviselőjével tartják fenn az összeköttetést. Ez a képviselő tökéletesen bírja az arab nyelvet és minden tekintetben „alattvalóinak” rendelkezésére áll. Ugy látszik, hogy maguk az arabok is többször kérték, legyen lehetővé számukra, hogy minden problémájukkal egy

központi szervhez forduljanak. Viszont ez az érv amely önmagában véve logikus, nem igazolja éppen egy katonai közigazgatás létét, amely számtalan korlátozáshoz van kötve és elrabolja az arab polgártól legegységesebb jogait.

Azok az arabok, akik újabb polgári közigazgatás alá kerültek, még mindig nem fogják élvezni az összes polgári jogokat. Így például egy haitai arab külön katonai engedély nélkül nem távozhat Jaffa meg Jaffában élő rokonait.

De az összes megszorításoknál is hátrányosabb a városban élő arabok személyes biztonságának a helyzete. Az erőszakos lakásfoglalások súlyos veszélyeket rejtnek magukban. Május 16-án a hadigendőség hivatal vezetője a hadügyminiszterhez intézett levelében arról biztosította a kormányt, hogy a jaffai elkerített övezetben élő lakosság „tulzulsultsága” két

hétben belül megszűnik. Az izraeli azonban úgy a magánplisák, mint a hivatalos plisák még csak egy percig sem szűnnek. Az illetékes hatóságok pedig hallgatnak, semmit sem tettek ennek megakadályozása érdekében. Több ízben előfordult, hogy megverték az arabokat és a levegőbe lötek anélkül, hogy a rendőrség hajlandó lett volna, vagy képes lett volna megvédeni a megrémült és tehetetlen arabokat a plisások támadásával szemben. A mai napig a hatvanezer lelket számláló Jaffán nincs több mint egy tucat rendőr és a kormány nem tett eleget az arabok kérésének, amely a létszám felemelését sürgette. Ne csodálkozzunk tehát, ha az arab lakosság körében elhatalmasodott az az érzés, hogy az állam nem hajlandó biztosítani személyes biztonságukat, szabad tereget enged a felelőtlen elemek garázdálkodásainak.

Az arab lakosság elkeseredésének másik fontos forrása az a mód, ahogy a ramlehi, luddi és nazareti „átfésülés akciókat” végrehajtoják. Még ha elismerjük is ezeknek az akcióknak a szükségességét, mégsem értjük azt, hogy miért kellett 8-9 órán keresztül hagyni fűző napon állni az arabokat és közben kíséret és ellenőrzés nélkül „kutatásokat” rendezni lakásaikban. Ez a módszer, amely a mandatárius hatalom szomorú emlékeit idézi fel bennünk, a gyűlölet és elkeseredés magját hinti el az arabok között és ebből a magból az idő folyamán igen veszélyes gyümölcsök fognak kinőni.

Még a kormányhivatalokba se hatolt be annak tudata, hogy az arab polgár pontosan olyan bánásmódra jogosult, mint a zsidó polgár. A jaffai arab komité, amely az arab lakosság hivatalosan is elismert képviselője, arról panaszkodik, hogy egyetlen állami hivatal sem válaszol leveleire és maga a miniszterelnökség sem reagált arra a hivatalos kérvényre, amelyben személyes találkozást kértek, pedig többször visszajértek erre a kérésre. A jaffai arabok kérték a közéleti mezési felügyelőt, hogy biztosítsa a jaffai arabok jóságai számára a takarmányt, ez a kérés is válasz és elintézés nélkül maradt.

Izrael állama még háborus állapotban van, senki se vonhatja meg tőle az alapvető jogot, hogy a honvédelem által megkövetelt formában korlátozza arab polgárainak mozgási szabadságát. Ez azonban nem igazolja az államhivatalok méltatlan magatartását, sem a tisztviselők és katonák ellenséges bánásmódját. A jelenlegi korlátozásokat is felül kell vizsgálnunk, annál is inkább, mert a jelenlegi „se háboru, se béke” helyzet még jóideig eltarthat.

Élelmezési hírek

MEGKEZDÖDÖTT TEL-AVIVBAN A HAGYMA KIOSZTÁSA

A kormány sajtóirodája közli: Tel-Avivban megkezdődött a fejenként 100 gram hagymaadag kiosztása a 140-es szelvényre (es nem a 95-osra, amint előzőben tévedésből közölték) az 1, 2, 3, 4 és 5.lik körzetben. A zöldségkereskedőket felhívják, hogy a 140-es szelvényeket szolgáljassák be a Lillienblum-utca 31 sz. alatti hivatalba, délelőtt 9 és 1 óra között.

—:o:—

VAJAT, HUST és SZALAMIT OSZTANAK HAIFÁN

Haifán a héten kiosztásra kerülő élelmiszereket a következő számú szelvényekre kapja a közönség, ellentétben az eredetileg közölt szelvényszámokkal: vaj 165, tojás 164, szárnyas 166, hagyma 161, citrom — 150 gr személyenként — 163-as szelvény. Haifán, Kirját Amalban, Tivonban, Nahalalban, Afulén, Tibériáson, Atlitban, Zichron Jaakobban, Sféján, Akkóban és Naharián a héten 125 gram friss húst és 150 gram szalámit osztanak személyenként a 155-ös szelvényre.

—:o:—

ELKÖLTÖZÖTT A SZÁRNYASKOSZTÁSI HIVATAL TEL-AVIVBAN

A kormány sajtóirodája a közönség és a baromfikereskedők tudomására hozza,

hogy a szárnyaskiosztással foglalkozó ügyosztály elköltöztet a tel-avivi város háza gazdasági ügyosztályáról a közlel-tási minisztérium élelmezési osztályára, Jaffa-Tel-Aviv utca 1 alá. A betegek adagjairól intézkedő ügyosztály továbbra is a városháza Dvora Hanevva utca 7. alatti helyiségében működik.

Neumann Irén és Hugó (Givat Smuel)

ezuton hívják meg rokonaikat, barátait és ismerőseiket
J E H U D I T
 lányuknak 1949 július 5-én (Támu 8) kedden délelőtt fél 12 órakor Givat Smuelban, a kávéházban
CHASZON AVRAHAMMAL
 tartandó esküvőjére.
 A tel-avivi központi állomásról a 9-es autóbussz 11 órakor indul Givat Smuelbe

Keresik őket, levelük van

a tel-avivi Hitachdut Oléj Hungariánál (Lillienblum 33)

Brandstein Aliz, Báranyi Zsigmond Nyilgyháza, Dományi Golds-ein Ernő, Aser József, Ekkl Tamás, Kux Róbert, Farkas Ernő Nagyszöllős, Grünvald Máté Békéscsaba, Glückmann Margit, Temesvár, Hercz István (16 éves), Hatsék Arpád, Jakobovits Janka Svédországból, özvegy Kammer Erzsébet Temesvár, Lan-Mu Michael, Ing. Andreas Leitersdorf, Luszsig Ferenc (Peri és Anna apja), Popper Károly Járdena, Székely A., Stettinsreiber József Sárospatak, Szegő Ferenc Székesfehérvár, Weisz Róza, Weisz József Rákospalota, Weinberger Mair Budapest.

ÉJJEL 11-IG ÜDÜLHET A GIVAT RAMBAMI

u s z o d á b a n !

Kávéház, vendéglő, zene. Frissítő hűvösség a legforróbb nyári napon. Tízpercnyire a központi autóbusszállomástól a givatáyi autóbusszal. Állandó taxiárat Rotschild-Shenkin sarkáról.

Grün Zsigmond

Finom bördiszmuáru gyártás

TEL-AVIV, BEN JEHUDA-U. 89.

Azeltött:

Budapest, Bécs, Istanbul

Női szabászati tanfolyam

elsajátíthatja különféle ruhák, blúzok, szoknyák, kabát és kosztümök szabásmódját a legmodernebb szisztema szerint

Ziszovics, T. A. Lessing-u. 14. Ugyanott férfi szabászati tanfolyam

Kedves vevőimet értesítem: katonaságtól leszereltem, újból dolgozom. **BLONDER E. uriszabó** T. A. Mazé u. 48.

A GANZ cipész

értesíti nb. vevőit, hogy műhelyét Deganya utca 8. szám alól, Tel-Aviv, **JOKHANAN HASANDLAR 3.** (Balfour sarok) — az udvarban, helyezte át.

JAFFÁN a XII. utcaegyetlen magyar fűszerese (makolet) IZSÁK JÓZSEF

XII. 69.70 sz. — Elelmiszergyegyeinek átírását személyesen vállalja. Előző. keny kiszolgálás, hatósági árak

DUS VALASZTEKBAN, legolcsóbban uri, női, és gyermek divatcikkek: Cena női pizsama Ia . . . . . 1.765 Cena férfi pizsama Ia . . . . . 1.970 Cena chalu szép mintás . . . . . 1.330 **BOROS és WINKLER, TEL-AVIV**

SHAR HAZOL Bét Lechem 8. — Beceal Suk.

Veszünk és eladunk új és használt **GÉPEKET** különösen az élelmiszer-és textilipar céljaira
MECO Ltd. TEL-AVIV
 Harakevet u. 34 (Solomon utca sarkán)

Neumann Irén és Hugó (Givat Smuel)
 ezuton hívják meg rokonaikat, barátait és ismerőseiket
J E H U D I T
 lányuknak 1949 július 5-én (Támu 8) kedden délelőtt fél 12 órakor Givat Smuelban, a kávéházban
CHASZON AVRAHAMMAL
 tartandó esküvőjére.
 A tel-avivi központi állomásról a 9-es autóbussz 11 órakor indul Givat Smuelbe

HÖLGYKÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!
 Csinálással
TARTÓS HULLÁMJÁT
 amerikai hajvágással magyar specializációknál
WINKLER ÉS GLÜCK
 JERUZSÁLEM, T. 2968.
 SALON LUNZ
 Cimre ügyelni!!! A Cion tértől az első mellékutca a Ben Jehudán, szemben a Keser taxiállomással.

CSAK FLEISCHER CIMFESTŐ TEL-AVIV Maze-u. 4 Allenby, sarok (azeltött Bécs)
CÉG TÁBLA BETŰK FÉNYREKLÁMOK

ÉPÍTŐKI BEVÁNDORLÓKI
 Építőanyag, liftek, poggyász, autószállítás/vállalják
SEBŐ ÉS TÁRSAI
 Rendelés-leadás: — Epstein, Jazur Kvis és „Refta” Advertising Na 9020 T. A. POB 1236

Van bennünk fantázia!

IRTA: KISHONT FERENC

A bevándorlóhajó már félúton van Bari és Haifa között. Nagyjában leszáll az este, besötétedett és az utasok a vacsora utáni kellemes elégedetlenség állapotában sétálnak a fedélzeten. A hajó tatján az ifjuság éppen abbagyagta a horaszt, hogy erőt gyűjtsön a további táncoláshoz. Az olék féllábbal Ereben érzik magukat, egy jólinformált idősebb ur már szítja is Ben Guriont, amiért az aznapi ebédnél kozmós volt a tarhonya.

A fedélzet egyik félreeső zugában, hangyagul a mentőcsónakhoz dülve, három magányos magyar verődött össze: Rein. genürz Jicchák, Szvoboda Aurél és Weiszki Attila. Eleinte csak csendesen szivták cigarettájukat a sötétségben, de később beszédbe elegyedtek a lakáshányról, az elhelyezkedési lehetőségekről és arról, hogy Bécsben az irógéprádr 5 silling, míg Tel-Avivban átszámítva 446 sillingbe kerül.

— Mi az ön becses foglalkozása? — fordul oda beszélgetés közben Weiszki Szvobodához, s egy pillanatra feszült csend ereszkedik alá.

— Az UNO építésszámológépe vagyok — feleli a kérdezett végülis szerényen, de határozottan. — Most fejeztem be az Egyesült Nemzetek párisi székházának építését. Nem volt mindennapi munka, 204 emelet, nem számítva a magas földszintet...

Elismerő moraj.

— Hogy fogalmuk legyen 204 emelet magasságáról — folytatja Szvoboda kis-sé élénkebben — egy közepsúlyú virázcserép 22 percig zuhan, amíg a tetejéről a járdára ér. Muskáti még tovább. Gyakran, aki leejtette a cserépet, előbb ér le, mint maga a cserép... Persze, nehogy félreértsétek, természetesen csak lifttel. Nem tudom, érdekli-e önöket, de a legutolsó, 300 emeletes oslói szállodában megbeszéltem a liftboy. A 450 körüli emeletek lakói konvojok alakítottak és elindultak lefelé gyalog a lépcsőn. Egy hét múlva találták meg őket a 207.ik emeleten. Ehenhaltak... Ilyen munkám voltak nekem, amíg az UNO le nem kötött. Emeletenként 5000 dollár kaptam és a 200. emeleten felül még magaslati díjat. Ha Ereben szükségük lenne rám az uraknak, úgy 100 emeleten felül barmikor készséggel...

— Lehet, hogy sor kerül rá — jegyzi meg Weiszki csendesen. — En ugyan csak egy 90 emeletet gondoltam, de majd felkereshetjük.

— Mi az ön becses foglalkozása, ha szabad érdeklődnöm?

— Atomtudós.

Reingewürz elismerően csettintett a nyelvével.

— Az most nagyon jó.

— Hát nem mondom. — bólint Weiszki. — Most, mielőtt eljöttem volna, éppen a Henry kérte...

Kicsoda?

— Oppardon. A Truman Henry kérte, hogy mutassam be neki a szabadalmamat, egy készüléket, amely azonnal jelzi, ha 20 lépés körzetben atombomba robbant, de azt üzenté, hogy egyébként, mint magánember is össze akar jönni velem. Sajnos, nem tudtam elmenni, a tanoncomat, a kis Einsteint szalajtotam el hozzá, hogy tárgyaljon vele. Csak most meg ne sértődjön! De bocsásanak meg ez már önök, bizonyára nem érdekli...

— Eppen ellenkezőleg! — vág közbe Svoboda. — Es hol tanulta ön ezt a tudományt, professzor ur?

— Nálunk ez családi — feleli szerény mosollyal Weiszki. — Már az apám és a nagyapám is atomfizikus volt. Ha ki-váltotam a liftmet, nagyon szívesen be mutatom önöknek a diplomámat is, nyolc vagy kilenc van, már nem emlékszem...

Ekkor félénken megszólal Reingewürz.

— Szíjné szégyelem magam, — sutogja elpirulva — hogy ennyi kapacitás között én csak egy egyszerű repülőmar-sall vagyok...

— Hogyan? Ön pilóta?

— Óhüm. Vezérkari főn k voltam a moszkvai légierőknél. Most a Hágánát ve szem át. Üermészejeesen ez bizalmas. Egyébként nem érdekes, csak megemlitem, hogy 300-szor voltam bevetésen zuhanóbombázóval...

— Hssz...! — sziszegnek a többiek. — Hssz...! Es hogy bírta ki a szervezete, marsall ur?

— Nehezen. Még ma is benáthásodom ha ejtőernyővel ugrom és nincs rajtam meleg alsó. Akkor lettem ilyen érzékeny,

amikor Berlin felet egyszer kigyulladt a gepem, nagyon melegem let, es hideg vil-zet ittam ra. Azota nem vagyok a régi. Az nem vigaszal, hogy megkaptam er-te a térdszalagrendet. A harisnyámat szok-tam megkötni vele.

Felhuzta a nadrágja szárát, hogy mu-tassa a térdszalagot, de éppen zokni van Reinwurzon.

Egyben érdemes meghallgatni egy ér-dekes kalandját. Egyedül van Bécs föltöt kis vadászrepülőgéppel, amikor azon ve szl észre magát, hogy egy parszáz gepből álló kötelék óvatosan megközelítette. Na most, légy okos Reingewürz marsall! Szvoboda és Weiszki izgalomban a te-nyerébe vájja a kormeit. Reingewürz egy pillanatra átlátta, hogy a védekezés lehetetlen. Egy használt kézigranát volt az egyetlen fegyvere. Csak egy ut van a megmeneküléshez! Behuzni a magassa-gi kormányt, kimászni a gép szárnyára és zuhanás közben két horogkeresztes felségjelet festeni a gép oldalra... Rajja! Forro helyzet volt, de a csel sikerült. A nációk a saját gépüknek hítték...

Szvoboda és Weiszki megkönnyebül-ten fellélegzik. Ekkor a hajó váratlanul megbillen, a légimarsall nekicsusszik egy hajótorlécsonomnak és hasraesik. Rein-gewürz könnyedén és rugalmasan felug-rik, majd elnézésüket kéri és távozik...

Az építésszámológépe és az atomtudós egyedül marad. Csendesen cigarettázgat-nak pár percig.

— Mondja! — szólal meg aztán Szvo-boda, anélkül, hogy a fejét elfordítaná. — nem volt maga nálunk nemrégiben villany? szerezni? Rózsau-tca 4b harmadik emelet.

— Lehet, hogy voltam — feleli nyu-godtan Weiszki. — Ott dolgoztam a kö-zelben a Schwarz-villamoságánál. Maga ugye lakásügynök?

— Igen. A Király-u-tcában volt iro-dám.

— Emlékszem magára. Albréitben la-kott, mindig a csengővel volt hiba.

Csend. A pajkos delfinek halacska-z-nak a hajó körül.

— Csak azon tűnődtem egész idő alatt — szólal meg ismét Weiszki, — hogy vajjon ez a Reingewürz fel merne-e szállni egy repülőgépre, ha valaki meg engedné neki?

— Nem hinném. Jól ismerjük egy-mást. Tíz évig volt a fűszerünk a We-selényi-utca sarkán. Szép krumplija volt...

Ujabb csend, mostmár végleges. Bé-késen cigarettázgat tovább a két utas. Láthatóan jól érzik magukat. Ha néha egymásra tekintenek, tekintetük tiszta, nyugodt és önzudatos, mint az olyan embereké, akik mindig helytállnak azért, ami az eszükbe jut.

Igazán minden a legnagyobb rendben van.

Pinchas Ljubjaniker lesz a Hisztdarut főttkára

A Mapáj vezetőségi ülésén egyhangu-lag Pinchas Ljubjanikert jelölték a Hisztdarut központi bizottságának elnöki tiszt ségére. A Hisztdarut szabályza-sa szerint ez a főttkári állás hivatalos címe. Tekin tettel arra, hogy a Mapájnak többsége van a Hisztdarutban Ljubjaniker megvá-lasztása biztosra vehető. Ljubjaniker je-lölését David Ben Gurion miniszterelnök Z. Aronovits, a Mopaj főttkára, Glob-mann, a szakszervezeti tanács elnöke és a párt több reprezentánsa ajánlották.

Ljubjaniker a párt egyik legképzettebb koponyájának számít. Jó megjelenésű ember és ragyogó szónok. A nyugati ér-telembe vitt parlamentarizmus alapos is-merője és parlamentünk rövid fennállá-sa alatt is több ízben bebizonyította, hogy kitűnő debattör, aki könnyűszerrel védi ki politikai ellenfeleinek támadásait, vagy ő maga intéz támadásokat politikai ellen felei ellen. Ljubjaniker pártjában nagy népszerűségnek örvend. Ennek a népsze-rűségnek legbiztosabb jele, hogy egyhan-gulag választották meg a Hisztdarut főttkárává.

A Hisztdarutnak sok éven keresztül David Ben Gurion volt a főttkára. Ké-sőbb, amikor Ben Gurion a Szochnut élé-re került, Jozsef Sprinzakot választották meg helyébe. Sprinzák, mint ismeretes, a parlament elnöke, ennek folytán vált üressé a főttkári állás, amelyet most Ljubjanikerral töltöttek be.

HAIFAI ÚTMUTATÓ

BENDER és SCHMIDT DROGÈRIA

HAIFA, HERZL-u. 45.

Mandulakorpa, tyukszem-inktúra, kenőcs bőrkeményedésre, frissítő és erősítő lábfürdő, kitűnő szerek testi gyöngeség és lábizzadás ellen, arcvizek zsíros bőr pattanások és miteszerek ellen, barnító napolaj, fürdő-cikkek, rovarirtók, fé-regtelenítők. Minden szer kutyaápoláshoz.

NYLON abrosz, kötény,
Lakol NYLON - harisnya
és mindennemű harisnya
és kötöttáru olcsón

BECK - HAIFA
Dániel utca 8 és Bank utca 17
ALLENBY SAROK

VARRÓGÉPET
és alkatrészeket
VESZ és ELAD
s minden e szakmába vágó javítást
vállal

SISA HAIFA, Hechalutz utca 31.
(Sapira ucca sarok) az emeleten.

PERITZ autóvezető iskola
a Cafe Florida címén
HAIFA
Leikkimeretes képzés Jordau utca 16
Uj bevándoroltoknak és volt katonáknak kedvezmény

Betétek - Töréskötések - Haskötők - Gumiharisnyák

Laboschinski Kurt
orthopédiai üzem
HAIFA
Arlosoroff u. 3

KÖLCSÖNT
aranyra, ezüstre és ékszerre folyósít

Lombard House Hadar
Haifa, Herzl u. 16
Technicum Bldg.

O. APTEKER
HAIFA, HECHALUC u. 9.
a legmagasabb árat fizeti viselt ru-háért, fehérneműért, cipőért, stb.

A legnagyobb foto üzlet
Haifán
a legnagyobb árat fizeti

fényképezőgépekért és kellékekért,
filmért, fotopapíriért stb. Hallgassa
meg mielőtt elad.

Butorrendelése előtt
ne mulassa el árajánlatot kérni
mintám és munkám megtekintése
mellett

ROTH asztalos üzem
HAIFA, Uj Merkáz, Sarah u. 16

Átköltözködési holmi
Elyvámolás — Beraktározás. 40 éves
tapasztalat. — Mérsékelt árak.

HAUSMANN TRANSPORT Co.
HAIFA: Bovis House, Uj Központ
(A Holland-Bank háza) Tel. 2877
TEL-AVIV: Allenby 56. Tel. 2851.

HA SZÉP AKAR LENNI

BRKOVITS
BEAUTY SHOP

PHONE 2594 טלפון 2594
HAIFA תיפה
SHAPIRA 15 שפירא 15

Haifán ezt a címet jól megjegyzi!

Supinator
HAIFA
Hechaluc utca 31
Pohlykőnyű betétek -
Gumiharisnyák - Pedikúr

Az Ön autóvezető-engedélye

„BAZAK”
SOFÖRISKOLA
által. Haifa, Hechaluc u. 29 Tel. 2025

Európai kombinált szekrény	89.-
Kétajtós szekrény	26.-
R. kamé	15.-
Európai asztal 4 székekkel	39.-
Nagy bórond	4.-
3 lángu főzőlámpa (Crom.)	20.-
Szállodai porcellán tányér	340.-
Husdaralógép	2.750.-

Monheit Haifa,
HERZL-UTCA 8.

Kitűnő megélhetés!

Régi jólbevezetett
jégelosztó-jogosítvány
vevőkörrel átadó. Érdeklődni: Haifa,
telefon 48.17 reggel 8 és 9 óra kö-zött és délután 3 és 4 óra között.

HAIFAI MEGBIZOTTUNK: Grünber-ger Arnold, Schapira 13. Tel. 25.94, már felvesz előfizetéseket házhozzáállítással — Haifán és környékén, a Karmelen és Achurára is.

LONDONI LEVÉL

„Ha elfeledlek, Jeruzsálem”

Irta: KACZÉR ILLÉS

London, június 18.

Idézhetném az eredetiből, hogy a szám-
tízöt nép költője énekelte jó harmad.
félezer éve Babilon vízei mellett. De be-
kell vallanom: a szép verssor egy illusz-
tris angol főrendnek jutott eszébe és így
idézetből idézem. Az illusztris, aki ma
újra lekasztja hárfáját a fűzekről, itt ül
a Lordok Házában a Temze vize mellett.
Roppantul sajnálom, hogy nem gondos-
kodtam idejében egy vendégszékéről az
újságírók asztalánál, vagy legalábbis kar-
zati állóhelyéről, hogy meghallgassam a
yorki érsek jól megokolt aggodalmait Je-
ruzsálem jövőjéről. Ezért az egy zsol-
tármondattért is érdemes lett volna: mily
nemesen folyhatott el a főpap ajkán!
Isten látja lelkem, Garbett Cprill doktort
nyílt ellenfélként tiszteltem és ha egy-
zben már foglalkoztam vele, most annál
inkább foglalkoztat a gondolat, hogy még
közelebről lássam és eleddig ismeretlen
vonásokkal gazdagítsam harcias portré-
ját. De ha már nem láthatam életnagy-
ságban és nem hallhatam hangjának ze-
néjét, megelégedhettem a kivonatos je-
lentéssel, amely helyet kapott a követke-
ző nap sajtójában? A Times és a Man-
chester Guardian majdnem minden je-
között, amit érseksége mondott, de a
majdnem jóval kevesebb is lehet a min-
dennél. Költséget és fáradságot nem ki-
mélve beutaztam kensingtoni magányom
ból a Kingswayre. Sikertült még kapnom
egy példányt az állami könyvkereskedés-
ben az ugyanezért, Hansard-ból, amely a
Jeruzsálem és a szenthelyek körül lefolyt
főrendiházi vitáról az utolsó vesszőig
pontosan beszámol. Erdemes volt, sok-
minden; megtudtam, ami a legjobb la-
pok tudósításaiból is elszikkadt.

Nem szívesen fásztom izraeli olvasói-
mat a Lordok Házának hierarchiájával.
De annyit el kell mondanom, hogy a hier-
archia rangvezetője két királyi herceg
és a két hercegérsek, a canterburyi és a
yorki. Fokozatos ereszkedéssel sorakoznak
ezek mögé a nem királyi hercegek,
márik, órgrófok, grófok, püspökök és
bárok, mintegy nyolcalfélszázan. Ha te-
hát a legrangosabb főrendek egyike lép
elő indítványul és intéz kérdést a kor-
mányhoz Jeruzsálem és a szenthelyek jö-
vőjét illetően, ez a mai körülmények
közt jelent valamit. El kell azonban is-
mernem, hogy a politikai főpap interpel-
lációja, ha nem is a brit külügyi politika
változásának, inkább a világpolitikában
felismert változó tények hatása alatt,
szordinósan kezelte a kérdést és magát
az évezredes zsidóságát is. Ezuttal nin-
csenek haragos idézetei Szt. Agostonból,
amelyek banditáknak bélyegzik meg a
szabadságért harcoló népet. Bevezető
mondatalban a Jeruzsálemhez való igé-

nyekről szólván már-már meleg szót
kap a hangja, amikor elismeri: „Jeruzsá-
lem a zsidók városa; négyszázhatvan éven
át fővárosa volt a független államnak.
Több mint ezer évig itt állt a Templom.
Ez Dávid, Jeremia és Jesája városa. A
világ minden részén szétszórt zsidók
mélyszéges szeretettel gondoltak mindig
atyáik városára és a nagy vágyakozás
megmaradt. Ezt az érzést fejezi ki a
zsolnártköltő is: „Ha elfelejtkezem rólad
Jeruzsálem, felejtezzék meg rólam az
én jobbkezem.”

Ez eddig szép, igaz és megható. Ha
az érsek ur belemélyedne a tárgyba és
nem ugrana át történelmi visszaemléke-
zésekre, amelyek a mozem és a kereszt-
ény világ hasonló elérékenyítését céloz-
zák, el kellene mondani, hogyan moti-
zálódott az évezredes vágyakozás a vilá-
gon szétszórt zsidóság szívében és ho-
gyan vált a lamentációs zsolnársors Herzl
és követőinek számára harci kiáltássá,
amely erre a célra a formát is tömörítet-
te. „Ha elfeledlek Jeruzsálem, száradjon
el a jobbkezem.” A zsidók kezdtek aktív
ráción gondolni Jeruzsálemre és nem szá-
radt el az a jobb, amely később a kötő-
kalapácsot, az ekét, a vakolókanalat és
a fegyvert forgatta és a történelmi jogot
az újraépítés és újraharcolás jogával te-
tette. De a yorki érsek nem szereti a
harcos zsidókat, vagy ahogy ő mondja, a
cionistákat. Amíg szót voltak szórva és
jámbor szívet az „Al-náhárot Bavel” so-
rait recitálták, még el lehetett birni őket;
de mihelyt munka és harcudalokkal vé-
gigmennetelték Dantól Akabáig az orszá-
got, amely a világ számára szent föld és
a brit birodalom számára még külön fon-
tos stratégiai kápos, kezdtek türehterle-
nek lenni. Amit a yorki érsek most el-
mondott a felsőházban, csak politikai-
sabb fogalmazása mindannak, amit nyolc
tiz héttel előbb a szöszékről hangozta-
tott. Akkor, így panaszojta ezt el jómaga,
a zsidó újságírók a cikkeikben és magán-
emberek a dozzáintézet leveleikben meg-
vádolták, hogy előkételeivel a zsidók el-
len elmérgézi a közvéleményt. Ő azon-
ban csak ismételteti, hogy nem antisze-
mita: az antiszemitizmus bűn isten
előtt és sértés az emberek ellen. Ő nem
ellenzi a zsidóságot, ő kizárólag a cionis-
tákat ellenzi, akik politikai becsüvgyai-
kat csak a kereszténység rovására érte-
tik el.

Ha egy főpap politikai, a legegységibb-
nak látszó kérdésben sem tudja ma-
gát mentesíteni a látszatoktól, hogy
világibb célok is irányíthatják. A yorki
érsek próbál objektivitást mutatni, de
egy-két mondattal a személyes mosako-
dás után, hogy ő szereti a zsidókat, csak

a cionistákat nem szereti, ellenmondásba
keveredik. Már hinne a politikai vezérek-
nek, tehát a cionistáknak is, de nem biz-
hat a zsidó tömegekben. Mert nemes fő-
rendek, háromféle megoldásról beszél ma
a világ. Az egyik megosztaná az uralmat
a zsidók és az arabok közt. Ez a megol-
dás csak vizsálya vezetne, az árulások
és gyilkosságok sora, ahogy Jaffa és Tel
Aviv esetében tapasztaltuk, sokszofosan
fokozódna. A második megoldás, ez azon-
ban mély gyásszal töltene el a keresztény
ség millióit, a zsidóknak adná oda egész
Jeruzsálemet. Weizman tanár ugyan azt
állítja, hogy kormánya biztosítaná a
szenthelyek teljes ellenőrzését. Weizman
nemzetközi tekintély, benne bízni lehet.
„Tovább megyek, elhiszem, hogy Izrael
kormányának a szándékai is komolyak.
De kérdés, lesz-e hatalom, amely a gyil-
kos fanatikusokat fékentarssa?” A har-
madik megoldás szerint az óváros nemzet-
közi volna, a falon túli rész pedig a zsi-
dók kezében maradna. Amde a zárándok
lás a szent helyekhez nagyrészt az újvá-
roson át bonyolódik le és ez megint csak
zavarok kitörésére alkalmas. Az egyetlen
megoldás az egész város és a többi szent
hely teljes kikapcsolása és nemzetközivé
tetele lehet. Eljutnánk az áhitot, időhöz,
amikor a városban, amely önmagóan
véve egyetlen egység, zsidó, muzulmán és
keresztény kétezer év óta végre békésen
együttoldogozhat.

Amen! — mondják az elrövílt ren-
dek. A vizó valóban elragadó: kétezer
évig itt nem volt igazi béke, de ha a yor-
ki érsek indítványa megvalósul, a kereszt-
ény bárány, a muzulmán öszvér együtt
leleléssz a zsidó farkassal, akire külön
gondja lesz a nemzetközi rendőrségnek.
Nincs benne semmi különös, ha ez a
mult nagyságán borongó főúri társaság
lelkeseedik a negyedik megoldásért, ar-
bók a Lordok Házában sincsenek, az egy
két zsidó peer távolmaradt és Strabologi
lord zsidóbarát megnyilatkozása elszige-
telj jelenség. Strabologi, aki bátor és pro-
gresszív munkaspárti lord, itt a felső ház-
ban ezt a megtemalkuvó harcot foly-
tatja, nem egyszer saját pártja ellenére
is, amit Crossmann a parlamentben. A
nemes lordokat, akik átveszik a yorki ér-
sek gondolatmenetét, emlékezteti az idő-
re, amikor Glubb pasa ágyul bombázták
a város ősi köveit, amelyek három nagy
vallás számára szentek. Akkor ebből a
házból nem tiltakozott senki. A nemes
érsek maga vissza szeretne menni a UNO
első döntéséig és nemcsak az egész Jeru-
zsálemet követelné vissza a zsidóktól, de
a jó kikötőket is nemzetközi felügyelet
alá venné, azonkívül korridor kövefeme
a tengertől a zárándokutak biztosítására.
De nem szabad elfelejteni, hogy negyven
hét novembere óta történt egymás, a
zsidók megnyerték a háborút és „nem lá-
tom be, miért a nagy megrökönyödés a
gondolatra, hogy Jeruzsálem a zsidóké
marad.” A zsidók a szent helyek problé-
máját megértik. A világnak is meg kell
értenie, hogy a zsidó ma ezer problémá-
val küzdenek és nem lehet tulsok ál-
datot követelni az ifju állattól.

Viscount Jovit, a lordkancellár, a kor-
mány nevében lezárja a vitát és a yorki
érsek visszavonja indítványát. Hallhatja,

Drágábbat
vehet,
de jobbat
nem

az
„ALBUS” jégszekrényről
Gyártják:
GUTMAN TESTVÉREK
TEL-AVIV, Ehrlinger 2. Atara satok.
Tachana Merkazitól

Nemzetközi szállító
elsőrendűen képzett személyzettel,
ingóságok átköltözései formaltá-
sának lebonyolítását vállalja

ORIENT SHIPPING AGENCY
Dr. B. FEUCHTWANG
TEL - AVIV
Jaffa—Tel-Aviv ut 48. T. 2795
HAIFA
Kingsway 37. Tel. 2890.
JERUSALEM
Storrs-Avenue 4. T. 3004

amit hallani akart, hogy a kormány ma-
ga nem kíván a kényes lausannei tárgya-
lásoknak elébeugrani, de továbbra azt az
álláspontot támogatja, amely az egész Je-
ruzsálem nemzetközisítését követeli. Ez
volt az UNO álláspontja negyvennyolc
decemberében. A lordok nagyjából meg-
lehetnek elégedve, a vita szép volt és el-
tekintve egy disszidens hangtól (Amwell
lord a főrendek nagy megrökönyödésére
azt mondotta, nem hisz a szenthelyek le-
gendáiban, egynek sincs történelmi bizo-
nyítéka), jó volt a világ felé fordulni és
foként Lausanne felé, nehogy a zsidók
még jobban elterpeszkedjenek és megkap-
ják végre a várost, amely felé ők fordul-
tak kétezer évig és amelyet most szilár-
dan a kezükben tartanak. Ez az utóbbi
tény kissé nyugtalanítja a lordokat. Ta-
lán nem hisznek többé a nemzetközi Je-
ruzsálemben, ahogy a nemzetközi Shang-
hájban, vagy a nemzetközi Triestben
sem hisznek és a zsidó diplomácia újabb
lépéseit, amelyek a szenthelyek nemzet-
közi ellenőrzését garantálná, kissé gya-
nakodva követik. A magas főrendek buz-
gó olvasói a Timesnek és a nagytekinté-
lyű angol újság a minap vezércikkben di-
csérte meg az ördögös zsidó diplomá-
ciát. Némi gyanakodás az idővel szemben
is jogos volna, az idő ma a hangot meg-
haladó gyorsasággal rohan és ami negy-
vennyolc decemberében időszerű lehetett
az UNO-ban, ki tudja, vajjon időszerű
lesz-e még jövőhéten. Azért jó, hogy ki-
beszéljük magunkat, gondolják a jó pe-
rek, és jó, hogy kormányunk olyan szil-
árdan helytáll az igaz ügyért.

A VISÓI
SZERENCSEMALAC

IRTA: SCHÖNDEZSŐ

Reb Mojsze Moskovits, a legokosabb
borsai zsidó szokta mondani: „Minálunk
Máramarosban minden a rönk körül fo-
rog.” Reb Majsenak igaza volt. Lám, alig
néhány hónapja, hogy megindult a ter-
melés és az egész vidék máris új életre
kelt.

A máramarosi fa-konjunktura saját-
ságos jelenség. Visóra, a járási székhely-
re, naponként érkeznek az újabb szállítma-
nyok: málélisz, szalona, turó, zab, patkó
vas, bakkancs. Az iparosok nem győzik
a munkát. Új orvos költözött a község-
be. Két új fogász is letelepedett. Ejjel
nappal dolgoznak, sok éves restanciát
kell behozniok. Szatmárról jött egy női
szabó. Désről egy parókakészítő és
hetek mulva már tánckurzust is hirdet-
nek.

Csak szombaton állapítja meg igazán
az ember, milyen arányokat öltött a
konjunktúra. A lájnlósnál ugy licitálnak
mintha a közbirtokossági erdőről volna
szó. Sisi — máfter — huszezer — huszon
ötzezer — harmincezer — ötvenezer. Jó
az üzletmenet, erős a kereslet, ilyenkor
a harmad és negyedrendű áru is elkel:
elárverezik az áchrent, a hágbegellet is.

S ha Mechel Hersch a fűrésztulajdo-
nos, a nagy konjunktúra-lovag 165 ezret

adojt délelőtt a máfterért (a három nul-
la nem számít, csak azért csapták oda,
hogy sabessz-e legyen a dolognak)
délután, a mincha-ma előtt az eset
élenk szóbeszéd tárgyát képezi:

— Ez a Mechl Hersch — állapítja
meg valaki — rengeteget keres. Ejjel
nappal szalad a gáttér. Többszörös mil-
liomos. A filfacher milliőner.

— Mégis mennyire becsülőd?

— Mondom, hogy többszörös millio-
mos, biztosan meg van a saját ötvenezer
leje.

Ebben az időben nyílt meg a visói
kávéház. Mendel, egy nagyon ügyes, min-
den hájjal megkent zsidó bérelte ki a
helységet és rendezte be a kávéházat. A
bejártnál szépen festett cégtábla hirdet-
te: tea, kávé, rummy, billiárd, minden
nap friss tészták, minden szombat este
cigányzenekar.

Miután Mendel mindenkit megnyug-
tatott, hogy az ő kávéházában kalapban
is lehet ülni, a visói zsidók helyeselték
a dolgot. Ez a kávéház — így gondolták
— igazi találkozhelye lesz az összes fa-
kereskedőnek, úgynököknek, közveitők-
nek. Ha az egész forgalom egy helyen
koncentrálódik, az embernek lehetősége
van arra, hogy lássa, milyen új árucok
bukkannak fel Visó völgyében. A kávé-
házba biztosan bejárnak majd az ervé-
szeti hivatal mérnökei, tisztviselői, az
ember gyanutlanul tárgyalhat velük.

Még egy jó ulajdosága van a kávé-
háznak. A kávéház apró, fehérmárvány-

lapos asztalokkal van telezsórvva. Nem
kell papír, notesz, az ember csak elő-
kapar egy ceruzasonkot és máris csinál-
hatja a tervet, a kalkulációt. A fenyő
még zöldel, vagy ahogy szaknyelven szo-
kás mondani „a rigó fűtyül rajta”, de a
visói kávéházban ez már „anyag”, már
lehet kalkulálni: „Ennyi a bór, a fuvar,
a csusztaítás, a gáttér, a cirkula, a szor-
tirozás.” Végtelen hosszú sorokban gyűl-
nek a számok. Azután jön egy kiszolgáló
nő, nedves ronggyal végigsimítja az asz-
talt, — s mindjárt lehet kezdeni előlről.

December elején, néhány nappal cha-
nuka előtt nyílt meg a visói kávéház.
Chanuka-ünnepély megrendezésére már
nem volt idő. Mendel azt a máramarosi
elvet vallotta, hogy „az esz iz nistu kájn
májdlech, tánc! men mit sikszesz”, — és
chanuka helyett nagyszabású Szilveszter
est megrendezését határozta el.

Mendel sok energiát tilt bele ebbe a
rendezvénybe. Megállapocott a szilvetti
Steingliesser-féle jazzzenekarral, hoza-
tot! három pincért, kitűnő italokat ren-
delt és néhány nappal Szilveszter előtt
rözsaszínű plakátok hirdették a visói ut-
cákon a nagy eseményt: nagyszabású szil-
veszteri estély! Fővárosi nívó! Reggelig
tartó tánc! Tombola! Minden szám nyeri!
Szenzációs meglepetések!

S az emberek jöttek. Nem a városka
előkelő zsidói, a beszémedres tekintélyei.
Szilveszter este „nit”-nek számít, — mi
közük van ezeknek az embereknek Szil-
veszterhez? Eljött néhány ugynevezett
modern zsidó, a nagy fás.ógek tisztvi-

selői, az ifjusá egy része és kereszté-
nyek.

Néhány asztalt visói fiúk és lányok
foglaltak el, vallásos szülők gyermekei,
akiket vonzott a hirdetés. Eljötték
anélkül, hogy szüleiktől erre engedélyt
kaptak volna. Feszélyeztetten, izgatottan
ültek az asztalok mellett, a fiukon lát-
szott, hogy életükben most ünnek először
hajadonfót. A nagy jupiter-lámpák, ami-
ket Mendel ebből a kivételes nagy alká-
lomból gyújtott meg, zavarták őket.
Lámpalázuk volt.

A terem lassan megtelt. Újabb vendé-
gek érkeztek, mire a pincérek újabb asz-
talokat és székeket hoztak. Fényes ved-
reken hűtötték a pezsgőt, az arcok ki-
pirultak és minden fennen hirdette: ime,
nagy nap virradt a máramarosi Kárpá-
tókra.

Ejfélkor egy percpe elaludt a villany.

— Boldog újévet! — hangzott minden
oldalról. Az emberek felálltak, magasra
emelték poharaikat, pontosan úgy, ahogy
amerikai filmekben látták.

A zene tüst adott és amikor elált a
zaj, meglelt Mendel vadonatúj szmo-
kingjában, minden szem feléje fordult, és
ő határozott hangon közölte: hölgyeim
és uraim elérkezettünk ünnepségünk leg-
szenzációsabb részéhez — a tombolához.
Felkérék három hölgyet és három urat,
j jjenek ide a terem közepére és vegye-
nek részt a tombola-bizottságban.

A bizottság pillanatok alatt megalá-
kult, a pincérek behozták az urnát, az
egyik hölgy kihuzta a nagy nyeroszámot.
Mendel kihirdette az eredményt: — a

„Tanulságos levél Haifáról...”

Irta: Jungreis Elza

Ma érkezett hozzám az „Ember” című amerikai lap néhány száma, melyekben fenti cím alatt két kis cikket találtam.

Ugyis mint aki huzamosabb ideig tartózkodtam Amerikában, ugys mint az „Ember” munkatársa, ugys, mint izraeli polgár és buzgó újságívos, néhány sorban szeretnék erre válaszolni. Ismét fel-sorolt hangzatos címeimmel egyrészt kritikai jogomat akartam igazolni, másrészt meggyőzni a cikkírókat arról, hogy semmi-féle személyes ellenségeskedésről, köte-kező szándékról, és fölényes oktatni akarásról nincsen szó.

Mindnyájan, akik tollat fogunk a ke-zünkbe és odakanyarintjuk nevünket egy írás elé, az én forgalomba hozzuk, mint egy erkölcsi váltót, becsületünkkel és lelkiismeretünkkel felelünk ezért az alá-írásért.

Ez kötelez, bármilyen kérdésben nyi-latkozunk, bármilyen problémához szó-lunk hozzá, de ezerszeres felelősség van rajtunk, ha országunk vagy népünk érde-keit érintő tárgyban állunk oda a nyilván-osságnak, a külföldi el, melynek olvasó-közönségét tájékoztatjuk. Tőlünk függ, hogy az igazság tiszta fényében vetítjük.

e eléjük képeinket, vagy az elfogultság torzító ecsetjével mázoljuk őket papírra.

Bizonyos elfogultsággal és tulzottsá-gal feltétlenül megvándolható a cikkíró, és ez már bizonyított, hogy valami befo-lyásolja őt ítéleteiben és meglátásaiban.

„A Palatin Hotel fényes kávéházának legfényesebb terme” Tel Avivban nem lé-tezik. Minden telavivi magyar zsidó is-meri a Palatint. Kereskedelmi tárgyaíá-sok józan hangja, szenvedélyessé vált alkupárbeszédék, némi halk randevu-ro-mantika, pár figyelő újságíró, ez a Pa-latin. Fáradt, loholó emberek, mosolyog-va loholó alkalmazottak, biztos fellépésű beérkezettek, gyámoltalanul botorkáló új olék, füst, zaj, zsufoltság, parfüm és iz-zadság, robot élet ez a Palatin. Fény? Legfeljebb egy szegény úgynök kitérdelt és kiült nadrágján...

Ott abban a „legfényesebb teremben”, ahol néhány hónappal ezelőtt C. H. elő-adására összegyűltünk, sem kellett elká-bulni sem a csilláros pazar világításától, sem a gyémántok kápráztató tüzétől. Ott sem volt fény.

Volt egy nagyon értékes és komoly előadás, mely a nagyszámu hallgatóság-

ból és a mélyeséges csöndből ítélve nagy érdeklődésre talált. Az amerikai közön-séget is bizonyára nagyon érdekelte vol-na, ha a kereskedelmi attasé selyem inge neje önagsága briliánsai, idecsempé-zett milliók helyett arról számolt volna be a cikkíró, amit azon az estén az or-szágnak egyik felelős emberétől hallott.

Nekünk, ott Amerikában, a magyar zsidóság és a magyarság körében nagyon sok barátunk, jóakaróink, lelkes és áldo-zatos szívű harcosunk van. Feltétlenül nagyobb szolgálato: tett volna az ország-nak, ha azt írja meg, hogy milyen su-lyos megerhelést, milyen hősi erőfeszí-tést jelent ennek a pogromok és háborúk gyöngítette kis népnek, a „Kibuc Galu-jot” szinte valószínűtlenül heroikus ter-vének megvalósítása.

Hogy mit jelent az, ha Adenből drága repülőgépeken elhozott olék egy részét kórházakban, tüdőgondozókban, elme-gyógyintézetekben kellett elhelyezni — de el kellett hozni őket, mert az angolok személyes biztonságukért nem vállaltak többé felelősséget.

Hogy az új oléknak milyen nagy zá-zaléka, munkaképtelen beteg, tehetetlen öreg, védelemre szoruló gyerek, vagy su-lyos lelki törésekkel, sebesülésekkel, e r-kölcsi defekusokkal terhelt. Hogy azok-nak is, akik az ország szempontjából jó és értékes elemnek számítanak, milyen nehéz a darab kenyeret biztosítani és fedelelet adni.

Hogy ezt rajtunk kívül egyetlen ország sem merete volna vállalni, mert egy ilyen méretű és ilyen természetű bevándorlás megingatta volna még a hatalmas es gazdag Amerika szinte megrendíthetetlen anyagi bázisait és erkölcsi fundamentu-mát is.

Es tanácsos lett volna inkább erről írni azért is, mert van Amerikában egy egész sereg DP-lágerrel és mártírsorssal takarózó véreskező, gyilkos náci, akik csendben, szívósan és nem eredménytele-nül végzik vakondmunkájukat, elle-nünk. Es ezeknek az ilyen hírek kelle-nek, amelyekkel a tanulságos levél Haifáról szolgál nekik, és amelyek adatait a levélíró megfelelő alapossgággal és köte-lező lelkiismerettel nem igazolta le.

En nem ismerem a levélíró, sem az általa megtámadott kereskedelmi attasé urat. Nyugodtan merem azonban állíta-ni, hogy igéző selyemmel a legcseké-lyebb izgalmat sem váltották ki belőlem, valamint neje önagsága ruhái, szőrméi, párisi kalapja, (nyugodan lehetett volna tel avivit írni, itt is nagyon sikkeseke-t gyártanak) — is teljesen hidegen hagy-tak.

Az országban hatalmas politikai vál-tozások történtek, történelmi sorsfordu-lásokat értünk meg. Már nem csak a Falak Orzá, a romok sivatár állnak ott Jeruzsálemben, nemcsak tiszta álmu, ra-jongó családok hajolnak a földek fölé. Izraelben, az UNO tagállamban, termé-szetes, hogy vannak diplomaták és keres-kezelmi attasék, hogy jennek kíváncsi turisták, fürge riporterek, gazdag toké-sek és jószímatu üzletemberek. Es „ha-zájukból” kiüldözött új olék, ahogy Haifából írják.

Miután engem is kiüldöztek, ha nem is a hazámból, de abból a gáluti orszá-

télyesebb gemara-tanítója.

A szenzáció óráról órára dagadt. A beszemredésben, a reggeli imánál már arról is tudtak, hogy reb Munis házában disznót öltek az éjjel és egész éjjel dor-bézoltak. Hogy mi minden történt ottan. Egbekiáltó büni! Csak ne kelljen ártatlan embereknek bűnhődni e miatt...

Golde (mert ez volt a lány neve) dél-után egy ismerőset akarta meglátogatni. A ház előtt az összes cheder-gyermekek várakoztak rá. Ahogy kilépett a kapun kórusban fújták: zugu-zugu-zugu... Ne-ne-ne... zugu-zugu-zugu... Így szölitot-ták magukhoz falusi parasztasszonyok a malacokat.

A vásottabb kölykök hádogedényeket tartottak a kezükben és az edényekben kukoricaszemek voltak.

Reb Munis elment a rabbihoz. Sirt és magyarázkodott. Nem használt semmit. A talmudóra gondnokai úgy döntöttek, hogy azonnal hatállyal elmozdítják áll-sából. Néhány héttel később a család el-költözött Visórról. Reb Munis Gyulafe-hérvár vidékén kapott állást, Golde Ko-lozsvárt lakó nővéréhez utazott. Néhány hónap után Golde úgy határozott, hogy elmegy háchsárára.

Több mint husz év telt el azóta...

A nagy tüvész elpusztította Marama-ros zsidóságát. Nekem annyi eröm sem volt, hogy akárcsak egy napra is elmen-jek és megnézzem az üszköt és a rom-kat. A visói szilveszteri botrányt pedig úgy elfelejtettem, mintha sohase történt volna meg.

A minap aztán dolgom volt Haifán. A délelőtti órákban a Nordau utcán men-tem végig és egy nagy, terebélyes asszony

ból, amelyben évekig éltem, tudom, hogy vannak nekünk onnan fájóbb és keserűbb emlékeink is, mint amelyekkel a levélíró a kereskedelmi attasé fejére és selyem-ingeire olvas.

Mindenkinek lehet itt politikai meg-győződése, állásfoglalása és egyetlen em-ber sem lehet, akit ne érintene sziven a zsidó sors, bármelyik országban is tapos-sák meg, bármilyen járom alatt vonag-lik is.

A legutóbbi budapesti eseményekkel élénken foglalkozott a sajtónk és az ille-tékes külpolitikai tényezőnk. Megteheti az egyén is, de legalább óvatosságot kell tanusitania. Mert bár a mi halk és erőt-len szavunkra nem figyel fel Washing-ton, London és Moszkva, arra teljesen elegendő, hogy tájékozatlan külföldiek az országunk cseppet sem könnyű helye-zét, a fantáziával felszított fényű kávé-házakból és tulkarított briliánsokból itéljék meg.

M E G N Y I L T A CHOLONI USZODA

Kényelmes összeköttetés a tel-avivi központi autóbuss-állomásról és a Levinsky-utcai taxiállomásra!

Uszásra, - sportra, - üdülésre menjen a choloni uszodába!!

Cena árak - nagy választék

DROR

TEXTILÁRUHÁZBAN

TEL-AVIV, - WOLFSON U. 22.

Francia mintás selyem 90 cm - 675

Mintás kartonok 70 cm - 230

Katonaságtól leszereltem!

BOR SÖR ÉS LIKÖR

különlegességek angro és detail üz-letben kaphatók. - Rison-lecloni delikateszek. - Előzékeny kiszolgálás (magyarul is), szolid árak.

MOSHE GOTTDIENER

JAFFA, HANNA SZENES U.
(King George u. 3. sz. köz)

Megrendeléseit házhoz szállítjuk.

főnyereményt a 162-es szám nyerte!

Mindenki a kezében lévő számot fi-gyelt. Az egyik asztalnál, ahol az ortho-dox ifjúság ült, egy 18 év körüli lány mosolyogva mutatta szomszédjának a zöld cédulát. 162 volt ráírva. A fiu fel-emelkedett és hangosan odaszólt Mendel-nek, miközben meglöbögötte a számot: — itt van a 162-es.

Mendel az asztalhoz lépett, megviz-sgálta a számot. Rendben van — jelen-tette ki. Majd intett a pincérnek, a pin-cér kiment a konyhába és félperc múlva életben egy kis malaccal tért vissza. Ap-ró kis jószág, alig három-négy hetes. Pi-ros szallag volt a nyakába kötve. A 120. káfolan fény, a nagy zaj nyilván idegesi-tette a szegény kis malacot, mert alig hogy behozták a kávéházi terembe, ék-jele-nül visítani kezdett.

Jó félperc telt bele, míg az egész kö-zönség rájött arra, hogy tulajdonképpen mi történt itten. De, amikor látták a lányt, aki a malac megjelenésére olyan piros lett, mint a pipacs, óriási taps tört ki. Az emberek össze-vissza kiabáltak, különböző megjegyzéseket tettek. A pin-cér a lány asztalához lépett és nyújtotta a rugkapálódzó malacot. A lányból ki-tört a sírás, felkelt, az asztaltól és hogy rövidebb legyen az út, a konyhán kereszt-ül kiszaladt az udvarra.

Mendel, a bérlő, igyekezett megayug-tatni az embereket. Kijelentette, hogy a huzás nem érvényes. Újra sorsolni fog-nak. Ez az azonban már nem volt érde-kes, a kínos eset elrontotta az ünnepi hangulatot.

Tudni kell azt, hogy Visó nem amo-lyan közönséges hitközség és Visó rabbi,

ja, nem egyszerű rabbi, hanem cádik, hívők atyja és a világ oszlopa. A visói rabbi kizárólagos hatalommal uralkodott birodalmában. Az én birodalmam — szokta mondani — négy ország határáig terjed: Lengyelország, Bukovina, Erdély és Csehszlovákia veszi körül birodalma-mat.

Amikor még nem ismertem a visói erkölcsöket és szokásokat, bementem egyszer egy borbélyüzletbe. Borotválás? — kérdezte a mester. A fejemmel bólo-gattam és ráhagytam, hogy igen. Borot-válkozás közben, amikor körülbelül a fél aroomról kaparta le a szőrt, valami meg-jegyzést tettem jiddis nyelven. A borbély megállt, rémülten nézett rám és azt kér-dezte: — hát maga zsidó?

— Hát ugy nézek ki, mint egy tatár?

— válaszoltam.

— Hát nekem nem szabad zsidót bo-rotválnom — mondta kétségbeesetten a borbély. Ha a rabbi ezt megtudja, szed-hetem a sátorfámat. Nincs mit keresnem többé Visón. Nem használt a magyaráz-kodás, a borbély nem akarta folytatni a munkáját. Nagy nehezen arra vettem rá, hogy adja nekem a borotvát, hogy én te-jezzem be a műveletet.

Es ebben a városkában esett meg a dolog a szilveszteri ünnepéyyel, meg a malaccal...

Ujv hajnalán a mikvébe igyekvő visói zsidók szörnyű hírt suttogtak egymás fülebe.

— Hallotta?

— Hallottam.

— Ki hitte volna ezt reb Munisról...?

Reb Munis a hősnő apja, a visói tal-mud-tóráknak volt évtizedek óta legtekín

ZENEÉLET

A Filharmonikusok jelenlegi vendége Alexander Uninsky zongoraművész zenei szereplésén kívül önálló hangverseny is adott az Ohel Sém termében. Külföldi művészek látogatása a háború óta különösen nagy költségekkel jár, mivel azóta csak Izrael területén képesek hangversenyezni, míg azelőtt egy ily vendégzereplést a környező országokkal lehetett egybekapcsolni. Ennek a helyzetnek az a következménye, hogy a vendégművészt emberfeletti módon ki kell használni itteni tartózkodása alatt. További következménye ennek az, hogy „fü nem terem”, ahol egy ily vendég minden koncertlehetőséget letarol s a mi hazai művészeink rendkívül méltánytalanul háttérbe szorulnak. Egész soránál a zenekar zongorista-vendégeinél láthattuk aztán, mily igazságtalan volt ez az eltolódás. A közönség gyengéje világszerte, hogy az idegenszerűség varázsát élvezni minden külföldiben. De ezt a mi filharmonikusaink alaposan a maguk javára használják ki, mi sem öröve azzal, hogy nem lehet céljuk a hazai művészet legkiválóbb képviselőinek ily esztelen elnyomása.

Kerülni akarom ennek a súlyos tévedésnek másik végét is és azt állítani, hogy nem kell nekünk a külföldi, érjük be hazai erőinkkel. Szó sincsen ily szűk látókörű yeállításról. De be kell vallanom hogy mikor a kiváló s világotjáró Uninsky zongoraestje után a mi 17 éves kamasszongoristánk Amiram Rigai bemutatkozó estjét ugyanabban a termében hallottam, sokkal élénkebb érdeklődést keltett bennem a nagyobb örömet okozott nekem utóbbinak szereplése.

Uninsky remekül zongorázik. Ily gyönyörű futamok, kristálytisztán kirajzolt mondatok, a hangszer-kultúrának ily magas művészete valóban megérdemelten helyezte a nemzetközileg elismert zongoristák mellé. Hogy csak éppen Chopinnál maradjunk: emlékezzünk vissza az agg Sauer Emil páratlanul viruló költői csokorra, melyeket egy-egy valcer vagy polonais hangjaiból kötött meg 70 éves korában is. Vagy idézzük csak emlékünkből a nagy orosz zeneszerzőnek Rachmaninoffnak drámai meglevenített, gyászinduló szonátáját, melyben Chopin egész emberi nagyságát visszatükröztette. Nem tudjuk elfelejteni Alfred Cortot ujszerű, tárgyilagosabb, de igen markánsan körvonalazott Chopin-felfogását sem, melyet

a nagy francia mester szinte a Friedmann Ignácok érzélgős és édeskes beállításával helyezte szembe.

Uninsky szintén kiválóan adta elő bemutatkozásakor Chopin e-moll versenyt, de önálló estjén kitűnt, mennyire csak külsőségekben, a brillirozó, tetszetős kiállításban merül ki, amit róla mondani tudott. S ugyanígy éreztük az egyéniség utánalkotó teremtőerejének hiányát Mozartnál, vagy még jobban Liszt hatalmas h-moll szonátájában. Mindenkit elkápráztattott Debussy és Prokofieff kisebb darabjaival, de amint az utolsó hang elcsendült s a hallgató elhagyta a termet, rádöbben, hogy üres kezekkel s még üresebb lélekkel távozik, s hogy minden igaz emóció nélkül lelkendezet, egy zenei műtáványért.

Amiram Rigai, Kestenberg professzor tanítványa, mint egy fiatal párdúc veti magát rá a zongorára. Még nem kötik meg a nemzetközi szalonoknak előkelőségi szabályai, mint Uninskyt s így mindegyik korlátozás nélkül élhette ki magát. Csupa szerelenség, kómikus szőkeletesség és kamaszos rajongás volt a játéka s a hallgató úgy ült a helyén, mint egy dögös parasztszekéren, mely kegyetlenül rögös ugaron át rázza ki a lelkét. De így, vagy úgy, felrázta! Tépte és cibálta, mint Ady Endre „fekete zongoristája” hangszerét. De mindvégig éreztük: itt egy mélyről felbukkanó forrásnál állunk, melynek tükreben egy szenvedélyek töl és csapongó fantáziától áthévílt művész keresi saját köpmását. Rigai máris remekül zongorázik s látszik, hogy nem csak véletlenül választotta magának ezt a hangszert. Bach, Beethoven, Chopin művein kívül oly sokoldalú rádióigazgatóknak Karl Salomonnak „Görög tánc szvit”-jét mutatta be, melyet már két zongorára, valamint zenekarra régebben ismertünk. Salomon is eredeti tehetség s a zongorának is virtuóz lehetőségeket nyújt. Kissé tompította a változatok valóban szellemes kaleidoszkópjának színeit, hogy tulmakaesul kapaszkodjék az eredeti témába, melyet szüntelenül ugyanabban a hangnemben ismétel, mintha félne elengedni a pórázat.

A Filharmonikus Zenekar megkezdte a gyönyörű fekvésű ramatgani Amfiteatrumban nyári szabadtéri hangversenyeit. Az elsón, mely a nagy temperamentumú Izler Solomon vezénylete alatt állott, Uninsky Prokofieff Sergej 3. zongoraversenyét adta elő motörikus erővel s kiváló technikai készséggel. Végre, hosszú hónapok után egy hazai mű is vendégzereplétt zenekarunk műsorán: E. W. N. Sternberg groteszk és humoros „Vigjáték nyitány”-a.

Pataki László.

KÉPESLAP

...De nincs nagy véleményem azokról a patkányokról, akik bőrük színét a súlyos hajó árbócnak színére festik... Azon hajó árbócnak színére, amely a be-tinizmus borzalmas rakománya alatt súlylyed.

(K. Zilliacus levele a New Statesman and Nationben)

Mme. Adelaide Lepage, 65 éves, előkelő megjelenésű párisi nő, nyolc láb magas létra tetején tettenértek, amint az „Avenau Georges Mandel utcafeliratoz az „Avenau Mandrin” utcafelirattal ragasztotta át. Mandrin legendás híru francia szegénylegény volt, aki a XVIII. században „müködött”. Mme. Lepage már 15 utcafelirást ragasztott át és közölte, hogy nem ért egyet a párisi városi tanács egyes utca-elnevezéseivel a felszabadulás után. Azt is bejelentette Mme. Lepage, hogy eltökélt szándéka az „Avenau Franklin D. Roosevelt” utcafeliratot „Avenau Franklin Bouillon-ra átragasztani, mert „igazán semmi oka nincsen, hogy párisi utca amerikai államelnök nevével viselje.” (Henri Franklin Bouillon 1937-ben elhunyt; francia jobboldali képviselő volt.) Mme. Lepage ellen „közhasználati tárgyak megrongálása” címén eljárást indítottak.

(New York Herald Tribune)

A szabadtéri hangverseny-évad neveze-tés kísérő tünete a külső zajok. Ezek közül is kiemelkednek az állatkerti pávák közbeszólásai és a szomszédok átszűrődő szórakoztató zene, mely Beethovenhez a lehullott rezgőnyárfát szolgáltatja, egyidejűen és hangulatosan...

(„Világ”)

Egy berlini váloper tárgyalásán tanunak jeletkezett az anyós, aki saját leánya ellen olyan terhőlen vallott, hogy a bíróság a feleség hibájából mondta ki a válást. Négy hét múlva a hálás vő feleségül vette azelőtti anyósát.

(Schweizer Magazin)

Hitler Adolf 4873 tonnás luxusjachtja, mely most Arida Georg, amerikai textilgyáros tulajdona, kikötött az East Riveren, ahol megtekinthető jótékony célra fordítandó beléptidij ellenében. A yacht 60 tagu személyzete közül négyen akkor is szolgálatban voltak, mikor a 4 millió dollár értékű hajó Hitler tulajdona volt. Wessel Emil főmérnök úgy emlékszik vissza Hitlerre, „mint aki mindig betegesen nézett ki... Nem volt tengerjáró ember”.

(Newsweek)

A kommunista párt a népbe neveli a szovjet hazafiasság szentséges érzelmét, a Szovjetszövetség népeinek egységét, a proletár nemzetköziséget és kegyetlenül küzd a külföldi felé hajlongás kozmopolitizmus és a burzsoá-nacionálizmus ellen. A Párt harcot folytat, hogy a tudomány párttudomány legyen, küzd a modern szovjet tudomány győzelméért, annak a tudománynak a győzelméért, mely a materializmuson alapszik, mely szoros kapcsolatban van az élettel és amely tevékenyen segítségére van a kommunizmus építésében.

(Pravda, Moszkva)

A britek azt hiszik, hogy szeptemberig nem lesznek zavarok Hong Kong körül, de ha lennének, akkor azt hiszik, hogy Hong Kong lesz a „Távolkelet Berlinje”. Magas brit katonai körök továbbra is remélik, hogy az utban lévő erősléteek legendóok lesznek Hong Kong és Kowloon tartására, bármilyen hadsereget is fognak szembeállítani a kommunistákkal. Elismerik, hogy sztrájkok és szabotázs-cselekmények leküzdése nehézségei lehetnek, de bíznak benne, hogy képesek lesznek ezeket az akadályokat is leküzdéni. Közben Bevin Párisban igyekezett biztosítékot kapni, hogy az Egyesült Államok „nem fogják lustán szemlélni” Hong Kongnak a kommunisták által való esetleges megtámadását. Brit források ki-tartanak amellett, hogy Acheson állam-titkár adott ebben az irányban biztosítékokat, de a State Department a brit kérelmet még mindig csak mérlegeli.

(Newsweek)

Hol szórakozzunk Haifán?

Hová sietsz olyan nagyon?
Kérlek, ne tarts fel, szaladok
a haifai

MAY MOZI PENZTARABA

mert félek, hogy már nem kapok jegyet

Sipos Bácsi előadására.

Akarja magát jól érezni?

Töltse el szabadidejét a
BAT GALIMI STRANDON
A fürdő este 7-től 11-ig IS nyitva!
A büffet a Schapira-utcai MAHIR
magyar vendéglősök vezetik
Hűsítő italok, szendvicsek, uzsonnák
és csemege árak állandóan frissen

HOTEL BEN JEHUDA

Tel. 2632.
HAIFA, NYUGAT-CARMEL
A legmodernebb és a legszebb
fekvésű szálló.
Köser magyar állandó felügyelet alatt

Haifai mozik műsora:

CARMEL Telefon 2536	JULIUS 2-3-4: Premier rendezvous vigjáték	JULIUS 5-6-7: WALTZ TIME zenés film
M A Y Telefon 2856	Lang ist der Weg	
GAN YAM Bath Galim Tel. 4834	Madonna of the screen moons	
EN DOR SZABADTÉRI MOZI	THIS LOVE OF OURS Charles Korvin Merle Oberon Claude Rains	
O R A H Telefon 4017	GREEN DOLPHIN STREET Lana Turner Van Heflin	
ORION Telefon 4020	LES DEUX GOSSES Dorville Annie Ducaux	
HADAR Telefon 2509	San Antonio (Technicolor) Errol Flynn	
ARMON Telefon 4848	Nuit de Decembre Pierre Blanchar Renée St Cyr	

ÉJJEL-NAPPAL
MINDENÜVE
Taxi-szolgálat
MERKAZ MICPACH

Telefon:
2525
4150 4995
rendelkezésre áll

Allomások:
HADAR: Balfour u. 7 és
Jona u., a Café Nizzámal
ALVÁROSBAN: Uj Merkáz
BAT GALIMBAN: Alijja u.

HAIFAI
APRÓHIRDETÉSEK

CINEFOTO HAIFA, Proféta u. 11. szám
(Armon mozival szemben) Haifán az első
keskeny és színes filmlaboratórium. Gyer-
mekfelvételek, igazolványképek, amateur-
munkák, Leica specialista, reprodukciók,
fojókópiák.

FIGYELEM! Ágyiollat, ágyneműt vesz,
elad, tisztít E. KOHN, Haifa, Hanevilim
u. 10.

BUTORRAKTAR — Szekrények, asz-
talok, székek, büffék a legolcsóbban. —
Máchsán Rehitim, Haifa, Hechaluc 16.

TAUBER, Hechalutz 16, udvarban, —
Haifán, — vesz elad butort, porcellánt,
és mindent liftből.

Haifán és Achusán előfizetéseket házhozállítással felvesz Grünberger Arnold,
Haifa, Schapira u. 13.

GEPEKKEK és felszereléssel rendel-
kező bórdiszmu szakember pénzestársat
keres. — Bővebbet UJ KELET, Haifa,
Schapira 13.

CEGTÁBLAT, feliratot, izléses kivitel-
ben készít — Neumann Studio, Haifa
Herzl 53, udvarban.

ELSŐRENDU fodrász. Önállósításához
tökével vagy helyiséggel társat keres
Haifán vagy környékén, POB 1094

POLGAR GYÖRGYÖT Pesti Egger-
gyártól keresi Diamant, Haifa, Uj Kelet
Schapira 13.

ZONGORISTA tánczenekarban elhe-
lyezkedne. Ugyanott kottamásolás. —
Deutsch Oszkár, Nesher 12.

500 FONTAL társat keresek beveze-
tetni élelmiszer üzlethez. — Silbermann,
Stanton 68.

NEUMANN CINIKOGRAFUS és címke
gyáros jelentkezék azonnal Patt haifai
péknél nagyobb rendelés felvételért.

Készül a fasiszta köztársaság Dél-Afrikában

A legutóbbi londoni birodalmi konferencia egyik szénacéja India bejelentése volt: önálló köztársasággá akar alakulni. De ezután is szorosan együtt kíván működni a Brit Birodalommal. A változás lényegében nem lesz nagy. Megszűnik a király indiai „expozitúrája”, ami eddig is csak szimbolikus hivatal volt, miként magában a brit szigetországban is csak szimbólum a királyság. Egyébként az indiaiak kívánsága: maradjon minden a régiiben. Ez az államjogi szempontból fantasztikus javaslat sok fejfájást okoz a formalista brit államjogászoknak, mert végeredményben arra kell a megfelelő formulák megalkotása, hogyan lehet a brit királyság tagállama — köztársaság. Ennek a brit birodalmi miniszterelnök konferenciának azután második meglepetése az volt, hogy dr. Malan, a Dél-Afrikai Unió képviselője, aki orthon nem nagyon szereti a nem patyolatfehér színű embertársait, melegen támogatta az indiai javaslatot.

Az illedelmes Führer

Egyébként dr. Malan a konferencián igyekezett nagyon illedelmesen viselkedni és önmagát az ultra-demokrácia mezében prezentálni. Londoni látogatása idején igyekezett meggyőzni mindenkit, hogy ő és nacionalista alvezérei „igazi” demokráciák, minden egyéb híresztelés pusztán kiállítás, rosszindulatú rágalom. Az ugyancsak illedelmes angolok nem nagyon érdeklődtek afelől, vajjon ez azt jelenti, hogy feladta korábbi terveit, melyek arra irányultak, hogy állandósítsa a 25 millió fehér uralmát, a nyolc millió színes fölött. De Londonban vannak nem illedelmes emberek is, akik egészen illetlenül rámutattak arra, hogy politikai színházművészről van szó, melynek célja, elterelni az angol közvélemény figyelmét attól, ami Dél-Afrikában a valóságban történik.

Britek másodosztályú állampolgárok lesznek?

A Malan-féle nacionalista párt kezd berendezkedni a Dél-Afrikai Unióban. Es miként annak idején Hitler is, „demokratikus” eszközökkel kerüli uralomra Németországban, dr. Malan kormánya is a demokratikus gépezettel és államberendezkedéssel akarja a fasiszmus utját egyengetni Dél-Afrikában. Az első fontos lépés a fajelméleten alapuló új állampolgársági törvénytervezet, mely szerint új bevándorló, bárhonnan is származék, az országban vanló tartózkodása első öt évében nem nyerhet szavazati jogot. Ez különösen súlyosan érinti a brit alattvalókat, akik szigetországukból „haza” mentek Dél-Afrikába.

Az elégtelen volt, ha a Brit Birodalom valamelyik alattvalója bejelentette, hogy a Dél-Afrikai Unió polgára akar lenni. A tervezet szerint a polgári jogok elnyeréséhez a belügyminisztérium beleegyezésére lesz szükség, melynek többek között igazolni kell majd, hogy a kérelmezőnek „tudomása van a dél-afrikai állampolgársággal járó kötelezettségekről”. Akik az utolsó két évben vándoroltak be, csak 1952-ben nyerhetnek szavazati jogot. Már pedig az utolsó két évben sokan helyezték át székhelyüket és országukat a kódós angol szigetről, melyre rájár a szocializálás rudja, az ilyen szempontból nem veszélyes Dél-Afrikai Unióba. Ezek érdekében hördül fel a „Manchester Guardian”, mely szerint ez a törvénytervezet, ha tényleg törvénnyé válik, idegenekké változtatja a Birodalom más részeiből származó brit alattvalókat, más részeiből származó brit alattvalókat.

A „New Statesman and Nation” még tovább megy, mikor kimondja, hogy az összes új bevándorlók elvesztik majd jogukat és „lojalitási vizsgálat” procedurájának vetnek majd mindenkit alá. Akikről feltehető lesz, hogy nem helyeslik a kormány nyilvánvalóan náci-céliközéit azok nem kapnak polgári jogokat dr. Malantól. Ha ez a kormány továbbra is győzni fog — írja a továbbiakban a New Statesman and Nation — a Dél-Afrikai Unió négyosztályú állam lesz. A piramid legalsó részén lesznek a választási joguktól megfosztott milliók, természetesen főleg a színes in-ézményes analfabétaságban tartott négerék milliói. A legközelebbi réteg, a szavazati joguktól megfosztott hinduk. A következő csoportban lesznek a szavazati joguktól megfosztott fehérek. A piramid csúcsán lesz a kis uralkodó osztály, a Herenvolk, vagyis a „megbízható”, fasiszta erelmű, germán származású „Burgherek”.

Köztársasági elnök Isten kegyelméből

Természetesen sokkal többről van szó. Ez a „közbeeső intézkedés” csak azt kívánja megakadályozni, hogy az új rendszer szempontjából nem kívánatos elemek meghiusíthatassák dr. Malan és politikai cimboráinak terveit. A végső terv az, hogy a Dél-Afrikai Unió változzék át „köztársasággá”. Természetesen csak olyan köztársaságot akarnak Malanék, melynek keretében megvalósíthatják majd fasiszta álmaikat. Magával a köztársasággal kapcsolatban dr. Malan londoni tárgyalásai folyamán és más alkalommal is kijelentette, hogy csak majd a legközelebbi parlament munkaprogramjába fogják annak megvalósítását felvenni, annál is inkább, mert a mostani nemzetgyűlésben a fasiszta tendenciájú uraló pártnak csak egészen kis többsége van. Egyébként dr. Malan pártjában két irányzat van a köztársasági alkotmány-nyal kapcsolatban. Maga a „vezér” mérsékelt: azt kívánja, hogy a köztársasággá változott Dél-Afrikai Unió maradjon majd tagja a brit államszövetségnek, míg az egészen szélsőséges Strydom és a lángolóan pro-náci dr. Pirow teljes szakadást kívánnak a Brit Birodalomtól.

Dr. Malan politikai programjának főpontja a „Közársasági Konstitúció”, melyet még 1942-ben hozott nyilvánosságra. Ez a Malan-féle „Mein Kampff” többek között azt javasolta, hogy a fasiszta köztársaságnak elnöke egyenesen és

Vas Zoltánt miniszterelnökségi államtitkárrá nevezték ki

Budapest, június 28. — A tegnap megtartott minisztertanács előterjesztésére, Szakaszi Árpád, köztársasági elnök Vas Zoltánt, a Gazdasági Főtanács volt elnökét, a miniszterelnökségi politikai államtitkárrá nevezték ki, egyúttal a Tervhivatal vezetésével bízta meg.

Vajda Imre, a Tervhivatal eddigi elnöke a belkereskedelmi minisztérium politikai államtitkárra lett. Vas Zoltán letette a fogadalmát a köztársasági elnök kezébe és elfoglalta hivatalát. — (Palam Press.)

Namir követ tájékoztatta Visinszkijt a lausannei tárgyalásokról

Moszkva (STA). — Mint tegnap jelentették, Namir moszkvai zsidó követ kihallgatáson jelent meg Visinszkij orosz külügyminiszterjénél. Kiszívargott hírek szerint a közel felőrás megbeszélés barátságos és megértő szellemben folyt le.

Visinszkij és Namir többek között a zsidó állam gazdasági helyzetéről, Izrael és a Szovjetunió kereskedelmi kapcsolatairól, valamint a lausannei arab-zsidó megbeszélésekről folytatott eszmecsere.

Hivatalosan az izraeli követnek az orosz külügyminiszterjénél tett látogatása előirásos udvariassági látogatás volt csupán, amelyet a diplomáciai szabályok tesznek kötelezővé, mielőtt Namir követ átnyujtana megbízólevelét Svernik orosz köztársasági elnöknek. A legutóbbi politikai események nyomán azonban, amelyek Washingtonban és Lausanneban zajlottak le, a kihallgatás során Visinszkij felvilágosításokat kapott a zsidó kormány álláspontjáról az Izrael és szomszédai közti béke megteremtésével és az ezzel összefüggő problémákkal kapcsolatban. Hasonló felvilágosításokat kapott annakidején A. Muchin, a Szovjetunió izraeli ügyvivője is.

A külügyminisztériumban most várják Namir követ hivatalos jelentését a Visinszkivel lefolytatott hivatalos megbeszélésről.

— Reuven követ visszatért Bukarestbe. Reuven, Izrael bukaresti követe csütörtök délelőtti visszautazott állomáshelyére. Barzilai, Izrael lengyelországi követe a jövő héten utazik vissza Varsóba. Illetékes helyen ezzel kapcsolatban megjegyzik, hogy a két követ találkozása az elmúlt napokban pusztán véletlen volt.

— 1300 jugoszláviai olé érkezett. Csütörtökön reggel 1300 jugoszláviai olé érkezett Haifára. Ez a transzport első részét képezi annak a 4000-es jugoszláv csoportnak, amely engedélyt kapott a jugoszláv hatóságoktól, hogy kivandoroljon és magával vigye minden ingóságát. A csoport második része — ugyancsak a Rednik nevű jugoszláv hajóval — két hét múlva érkezik az országba. Mérékadó körök ezzel kapcsolatban megjegyzik, hogy ezzel a négyezer csoporttal befejeződik a jugoszláv zsidó szervezet alijája. Ezzel még négyezer zsidó marad Jugoszláviában, ezek azonban nem jelentenek be alijá iránti szándékukat.

MIÉRT fájjon a feje
csipjék a szunyogok
legyen kimerült
szenvedjen a hőség-től ?

Nincsen elég baja ?

Dörzsölje be magát

AZMAUTH sósborszesszel!

Kapható minden üzletben!
Közp. Iroda: T. A. Wolfsohn u. 1

Felüdü!

RÁDIÓ

Péntek:

6.50: Órma, 7: hírek, 7.15: könnyű zene, 8: reggeli hangverseny (Rabitz és Landor negykezes zongoraszámal), 11: szórakoztató zene, 12: a hadsereg műsora (aktuális történetek, jazzmuzika és zenei innen-onnan), 13.30: hírek, 13.45: két nyitány (Planquet: A cornevillei hangok, Johann Strauss: Denevér), 14: angol hírek, 16.45: szombat fogadásának műsora, cházán-dalokkal, 17.35: ifjúsági adás (Herzl: Solon Lydiában az Ohel színház tagjainak előadásában) 18: hírek, 18.15: a modern zene központjának műsora (Paul Hindemith „Mátyás a festő” c. szimfóniája), 18.45: szemelvények a világ drámairodalmából, az ifjú színházi gárda közreműködésével (Shakespeare: Macbeth), 20: hírek, 20.15: a hadsereg irodalmi műsora, 20.30: Tanach-részletek, 20.40: péntek esti Beethoven hangverseny 1-5. számú „Császár”-koncert zongorára és zenekarra, Rudolf Sarkin és a newyorki filmharmónikus zenekar előadásában, Bruno Walter vezényletével, 2. a 8. sz. szimfónia a boszóni szimfonikus zenekar előadásában, Serges Kossevitzki vezényletével), 21.45: jiddisnyelvű adás a galúti részére, 22: angol hírek, 22.15: héber hírek.

Szombat:

8: hanglemezek, 8.15: hírek, 11: délelőtti hangverseny (Bach 1. számú szvitje, Mozart: Bucsudal, Kuprin: A parnasszus, vagy Coralie apothecozisa, Mozart: ária és Cansonetta, Ravel: Daphnis és Chole), 12: a hadsereg műsora (kivánsághangverseny, modern jelenet és divatos hanglemezek), 13.30: hírek, 13.45: Haendel: Concerto hárfára és zenekarra, 14: angol hírek, 17: Verdi: A sors hatalma című operájának harmadik felvonása, az olasz rádió művészeinek előadásában, Gino Marinuzzi vezényletével, 18: hírek, 18.15: művészeti és kulturhírek, 18.30: szombati hanglemezek, 18.45: tudományos előadás arról, hogy a Nilusnak és áradásának van-e kihatása országunk éghajlatára, 19: Stravinski: hangverseny-táncok, 20: hírek, 20.10: sporthírek, 20.15: a hadsereg műsora, 21: mlávé-málka műsor (zsidó énekek Jiszráel Nadzsera verseire, a költő eredeti hangjegyeink bemutatásával), 21.45: jiddisnyelvű adás a galúti részére, 22: angol hírek, 22.15: héber hírek, 22.30: tánclemezek.

Új és használt **butorok** szakszertű polturozását vállaljuk, — házánál is.
FARKAS ÉS FRIEDMANN
Tel. Aviv, Zevulon 35.

Magyar cukrászda
Tel. Aviv, Nachlat Benjamin 46
Magyar sütemnyűlnegesszgek

OFEK Kft., RAMAT-GAN
lakások azonnali beköltözésre (más. felszobás, kétszobás, két és felszobás) lakások. — 18 évre szóló jelzálogkölcsön. Erdeklődni a helyszínen a cég irodájában, vagy Tel-Avivban, Javneucca 21a alatt. — Telefon: 44.87.

Tel. Aviv külváros forgalmas helyén levő
üzlet megnyitáshoz
közreműködő társ kerestetik. Ajánlatok „2000 font” jellegre a kiadóba kéretnek.

KALMÁR A. vasesztergályos, mechanikai és villamosági munkák TEL-AVIV, Mizrachí B. 36.

FIGYELEM!
A legfinomabb borok, likörök és egyéb különlegességek szaküzlete:
HOLLÄNDER, JAFFA, — BUSTRUS UTCA 346
Nesefék, esküvők és egyéb alkalmi bevásárlásoknál árendemnyű.
Szirupok gyári lerakata.

FISCH BÖSKE
Köszösvár
KÉZIMUNKAUZLETÉT megnyitotta
Tel-Avivban, Rh. Allenby 52.
(Az udvarban)
ELÖNYOMDA
Ágyneművárrás, Himzés, Függönykészítés, Monogramozás

Jugoszláv olák figyelmébe!
Lifték kiváltásához kamatmentes pénzelélegezés, lifték raktárban való elhelyezését, buorok s egyéb tárgyak bizományi eladását vállalja az ismert subotical bizományos:
I. SAFRAN
JAFFA, a kikötő bejáratán szemben, helyiségeiben.
Guszmán Matija

APRÓHIRDETÉSEK

As apróhirdetés díje szavanként 25 mill, a legkisebb hirdetés 10 szó, 250 mill.
Családi értesítés szavanként 50 mill.

Adás-Vétel

**Történelmet, Éks. ért., Brillánszt
Vesz-Elad**
TEL-AVIV, Allenby 83., udvarban
VADNAI TESTVÉREK

MINDENFAJTA fotóanyagot legmagasabb áron vesz **Foto Kátscher**. Stúdiófelvételek, fotókópiák és mindenféle reprodukciók. Kivánságra házhoz is. T.A. Schunat **Makkabi** Hadasha, Rech. Alef 2.

KOMBINÁLT SZOBA, használt, kitűnő állapotban azonnal eladó. Tel. Aviv, Hess u. 7. III. emelet, Vágó. — Déli 1.30-tól 3.ig

IPARI GÉPEK

BASS VÉTELE - ELADÁSA

TEL - AVIV, Fin ucca 1
Központi autóbusszpályaudvar mellett

KEVESET HASZNALT süllőszűrés Singer-gép eladó. Juda Halévi 75. — Mosodában.

JÓ PENZERT értékesítheti használt gramofonlemezeit. **Vogel**, T. A. Senkin 19. Vétel, csere, eladás.

Gépeket mosodák, élelmiszer-, fa-, fémfeldolgozására stb. vesz **RONA**, T. A., Achad Haam u. 26 (udvarban).

VEZSEK MAGYAR GRAMAFONLEMEZKET, Café Restaurant **ZUCKER**, Trumpeldor u. 4. Tulajdonosok: **Kepes**, **Teszvérék**.

Beszerezési források

Sérvben szenvedők részére áldás a **Repona** rugónélküli sérvkötő. Készíti **Gellért és Társa** T. A. Ischernikovski 6 (Beccale) bejárat Bet-Lechem 1.

BUTORVÁSARLAS előtt okvetlen keresse fel **Polacsek Gábor** asztalosműhelyét **JAFFA**, XII. ucca 53 (sarok). Új és használt butorok. Eladás, vétel és csere.

UJDONSÁG a sodronykapcsos vaságyak készítésében a **SZELL**-féle 4476-os pat. Minőségben és erősségben utóéletlen. Nem szakítja ágyműjét. Raktáron: kettős, falhozállítható és össze-csukható 4476-os pat. ágycsuk. Viszont eladóknak árkedvezmény. Ágykészítők sodronyt külön is kaphatnak **SZELL** IZRAEL lakatos műhelyében, T. A. Akiva Aeger 6. Tachana Merkazitnál.

VOGLER JAKOB, orás-ékszerész üzlete, műhelye, Allenby 45-47, az udvarban.

VATTAPAPLAN, pehelypaplan, ágytoll, pihé, kész párnák garantált pihéből, nagy választék. **Új bevándorlóknak árkedvezmény**, **Goldlist**, Allenby 81-83, udvarban.

BUTORT legelőnyösebben vehet, cserélhet, eladhat **Gránfeld Testvérek**-nél, Tel-Aviv, Jochanan Haszandiar 18. (Schenkin-saroknál.) Ugyanott butorok átpolírozását is vállaljuk.

VARRÓGÉP-MERKAZ (központ) vetei eladás, javítás, kimondott szaküzlet. Tel-Aviv **Bet-Lechem**. 8. Beccalei Suk-nál.

BRONN és **BEROHN**, Jeruzsálem ismét a Princess Mary Avenuen, a Rex-mozi mellett. Vesszünk és eladunk: ezüst, neműeket, porcellánt, kristályt, asztali fehérneműt, varrógépeket stb.

OLAJGÉPEK, ventilátorok, exhaustorok, ipari kemencék építése, gőzkazánok, szűrőberendezések, **Block-Standard**, Carmi, T. A. Gat Rimon u. 5., bejárat: Jaffa Road 17. Telefon 52.13.

PAPLANOKAT mindenféle anyagból megbízhatóan készít, pelyhet, tollat tisztít **Herskovits**, T. A. Merkaz Baale Melacha 15. I.

FÜZÖT, NŐI FEHERNEMŰT, fürdőruhát legegészségesebben kivitelben **Kalischer**-szalonban, T.A. Schunat Makkabi Hadasha Rech. Alef 2.

FÜZŐANYAGOK és hozzávalók legmegbízhatóbb beszerzési forrása: **Vajda**, T. A., Nachlat Benjamim 8. I. emelet.

VIZVEZETEK szerelés, javítás, alakítás szakszertűen, olcsón. — Gyenes, T.A. Nachmani 67, D.P.T. 29

Különféle

ADÓ és **ENGEDELY** ügyében, bármely nyelvű beadványával, minden ügyes bajos dolgával forduljon bizalommal **Artalhoz**! T. A. Hakishon 72. Található 1-4-ig.

UJ KURZUS kezdődik a **Vogel-tánciskolában**, T. A. Allenby 116. Tel. 6040. Magánórák.

MINDEN MARKAJU AUTÓT javítok garanciával. **Shemida** garázs, Jaffa, Hanna Szenes u. 1. Magyarul is beszélünk.

SPECIALIS MAGYAR KONYHA, től-től káposzta, turós palacsinta. Keddi kivételével minden nap és szombaton is nyitva. **Ordentlich és Társa**, Tel Aviv, King George 12.

MERKAZ HAOR mindenféle villany-szerelési munkát vállal felelősséggel. — **Fleischmann-Hoffmann**, Jaffa, Hevrat Hasmál utcában, a hisztadruti Kupa Cholim épületében. Nyitva: r. 7-8 d. 1-2, e. 7-8

KATONASÁGTÓL leszereltem, cipő-üzletem és műhelyemet újból megnyitottam, **Neumann**, Tel-Aviv, Basel 37.

Lakás

MAGÁNYOS fiatalember Tel Avivban vagy környékén szobát vagy ágyat keres „Szolid” jellegre a kiadóba

LAKAS és **ÜZLETHELYISEG** ügyében Tel-Avivban és egész vidékén forduljon a **Miszrad Jung & Co.**-hoz, Nachlat Benjamim 39.

Állás - Foglalkozás

JÓL BEVEZETETT MOSODA Jeruzsálemben esetleg 2 szobás lakással, családi okokból nem szakembernek is olcsón eladó. Orient közvetítő iroda, Machane Jehuda, Bet Tissoni, Jeruzsálem.

Több évi gyakorlattal bíró elsőrendű **szövő- és székemester**,

aki automata szövőgépek kezelésében járatos, augusztus 1-re felvételt. Ajánlatok bizonyítvány másolatokkal referenciákkal, fizetési igényekkel **POB 3030** címre.

ELSŐRENDŰ varrónő munkát vállal és házhoz is megy. **Hoffmann**, Jaffa, XX u. 7.

Levelezés - Házasság

Férjhezmenne igmejjelenésű, 40 éves asszony. Választ „Lakásom van” jellegűvel, **Uj Kelet**, Haifa, Schapira 13. címre.

Házasság céljából

megismerkedne 40-45 éves, intelligens, lakással rendelkező hölgygyel, 53 éves héber, angol, jiddis és német nyelvekben jártas, 5-600 fonttal is rendelkező férfi, oly módon, hogy az illető hölgy valamely jövedelmező üzlethez, álláshoz el foglaltsághoz is jutna. Választ: „Otthonra vágyom” jellegre a kiadóba kérek.

35 EVES ÖZVEGY férjhezmenne hozzáillő, intelligens, zenekedvelő úriemberhez. Leveléket „Intelligens” jellegre a kiadóba kérek.

Könyvek - Könyvtárak

JAMBOR ELISEVA kölcsönkönyvtára, Tel-Aviv, Allenby 84. (az udvarban) új könyvszállítmány érkezett. Elsőrendű szórakoztató regények és háromszáz új detektívregény.

UJ OLEK FIGYELMEBE! Ismét 500 új könyv érkezett! Nagy választék szépirodalmi és tudományos könyvekben. Új és használt könyvek olcsó kiadások. Vesszünk jó árban modern könyveket, írások között még ma a **Daat** könyvtára. A „Daat” Izrael legnagyobb könyvtára. — „**DAAT**” Magyar Kölcsonkönyvtár, Tel-Aviv, Rotschild Blv. 86.

HIREK

5709 Támuz 4, péntek.
1949 július 1.

Gyertyagyújtás ideje: 7.29

5709 Támuz 5, szombat.
1949 július 2.

— **Postahivatal nyílik meg a padesz-ghanai déltáborban.** Hétfőn, július 4-én postahivatal nyílik meg a padesz-ghanai olétáborban. Hivatalos órák: reggel 8-tól déli 1-ig és délután 4-től 6-ig. Pénteken és ünnepek előestéjén reggel 8-tól délután 3-ig.

— **Baromfihuszt oszriának Tel-Avivban és a déli kerületben.** Csütörtökön a 151. számú szelvény alapján baromfihuszt oszriát kezdték meg Tel-Avivban és a déli kerületben.

— **„Egy év Izraelben.”** A belügyminiszter és a Kneszet számos tagja jelenléteben a Sderot-filmszínházban bemutatták a Karmel-hiradó új filmmontázsát, amely az állam életének kiemelkedő eseményeit és főként a zsidó hadsereg haditetteit ismerteti.

— **Orvosi hír.** Dr. Stark-Weiss Valéria, nőgyógyász ezuton közli betegével, hogy szabadságra távozott. Rendelését július 10-ikén (vasárnap) folytatja.

— **Olcsóbb lett a margarin.** Július 3-tól a margarin árát 100 grammos csomagonként 25 millre szállítják le. A nagykereskedői árát különként 220 millben állapították meg. Azok a fogyasztók, akik júniusi adagjuktól még nem kapták meg, még a régi árat fizetik.

További cionista-letartóztatások Magyarországon

Stöckler Lajos, a zsidó tanács elnöke éles kirohanást intézett a cionisták és az alijja ellen

Newyork. — Megbízható hírforrás szerint Magyarországon további letartóztatások történtek a cionisták körében. A letartóztatottak száma meghaladja a kétszázat. Budapest mellett külön gyűjtőtáborban őrzik őket. A letartóztatás általában azután történt, hogy néhány cionista vezető, akik ellen a hatóságok elfogatási parancsot adtak ki, megszökött az országból.

Budapest. — **Stöckler Lajos**, a központi zsidó tanács elnöke éles támadást intézett a külföldi zsidó szervezetek ellen, amelyek eltildlik a magyar kormánytól a zsidókkal szemben tanusított magatartását. **Stöckler**, aki szerint Magyarországon 50 éven keresztül nagy barátságot

— **Meghalt Rotschild Eduard báró.** Párisból jelentik: **Báró Rotschild Eduard**, a párisi Rotschild-ház feje meghalt. Az elhunyt fia volt **báró Rotschild Edmond**, a palesztinai zsidó telepítés megindítójának, akinek nevéhez az első zsidó falvak alapítása fűződik.

— **Oneg Sabbat, Jaffánál** A Hitachdut Oléj Hungaria jaffai helycsoportja július 1-én, péntek este fél 9 órai kezdettel a **Kapulszky cukrászda** helyiségében (King George 37) **Oneg Sabbatot** rendez, melynek előadói **Sauber Alexander** és **dr. Fodor Alexander**.

— **Ertesítés.** Miután sokan fordulnak a Hitachdut Oléj Hungariához a magyarországi alijja ügyében kiállítandó tanusítványokért, a Hitachdut Oléj Hungaria felkéri az érdekelteket, hogy a felesleges időtöltés elkerülése érdekében már első ízben hozzák magukkal a kérésükre vonatkozó összes okmányokat.

— **Olcsóbb lett a petróleum és melléktermékei.** A világlpiacon a petróleumárakban bekövetkezett áresések következtében július elsejével az állam területén a következő új árak léptek életbe: Tel-Avivban a petróleum ára máától 364 mill helyett 334 mill lett, Haifa 310 mill helyett 280, Jeruzsálemben háromféle árat állapítottak meg: házakban 420 mill helyett 390, intézményeknek 405 mill helyett 375, üzletekben 385 mill helyett 356 mill.

— **„Katonai postaláda” a rádió műsorában.** Július elsejétől kezdve a Kol-Jisrael bizonyos időközönként, a katonai számára közvetített műsor keretében „katonai postaláda” rovatot nyit. Ennek keretében közvetlenül fogják a katonák kérdéseit és az illetékes intézmények válaszait. A katonáknak postán kell beküldeniük a kérdéseiket, a Kol-Jisraelhez, Hákirja, P. O. B. 17.

támadta a cionistákat, amiért Izraelbe való alijjára biztatják a zsidókat és ezzel arra kényszerítik őket, hogy hitlenekké váljanak hazájukhoz, amelynek gazdasági helyreállítása érdekében szüksége van rájuk.

Buenos Aires, június 29. — Az argentinai magyarnyelvű progresszív újságírók egy csoportja beadványt fordult a magyar kormányhoz. Arra kéri beadvány nyukban a kormányt, hogy a 3 és fél évi börtönrre ítél dr. Dénes Béla cionista vezetőt helyezze szabadlábra, miután dr. Dénes — egészségi állapotára való tekintettel — nem alkalmas hosszabb fogság elviselésére. (Palam Press.)

Megnyílt a Chérut-mozgalom első konferenciája

Csütörtökön este nyílt meg a tel-avivi Ohel Sém-teremben a Chérut-mozgalom első országos konferenciája. A konferencián, amelyen 380 delegátus vett részt, akik közül 102 katona, **Jaakov Meridor** parlamenti képviselő nyitotta meg, aki bejelentette, hogy a párt a kormányzás átvételére törekszik és ha ez nem is lehetséges ebben a parlamenten ülészakban, remélhetőleg be fog következni a zsidó állam második, vagy harmadik parlamenti választásain.

Ezután **Menachem Begin** tartott beszédet, aki a külpolitikai kérdések analízisével kezdte. Izraelre — mondotta — Kelet és Nyugat részéről egyaránt nyom

mást gyakorolnak. A nyugati államok a menekültek kérdésével és határkiszárazással sokkal veszélyeztetik az ország biztonságát, míg egyes kelet-európai államok a zsidók kivándorlásának leállításával akarják államukat megfogantani. A szónok felhívta a figyelmet arra, hogy az Egyesült Államok és Anglia között egy erősorosabb együttműködés észlelhető.

A továbbiakban **Begin** belpolitikai kérdésekkel foglalkozott.

Az ünnepélyes megnyitás után a konferencia ma, pénteken kezd érdemleges tárgyalásait, amelyek zárt ajtók mögött vasárnapig fognak tartani.

Kozmetika - Testápolás

SELGIA kozmetikai szalon, TEL-AVIV, Pinksler 21. Hormon-, ultramodern arcápolás, egyéni kezelés.

TARTÓSHULLÁM

speciális hajfestés, egyéni frizurák utóápolás kivételben

ESTHER

magyar hölgyfodrásznál,
TEL-AVIV, BEN JEHUDA UCCA 74

BETTY KOZMETIKUSNÓ ingyen tanácsot ad. — **Krémek**, arcápolás, hajfestés, voltás. Tel-Aviv, Basel u. 39, II. emelet, 17. számú szoba.

Keresések

STARK GYURIT és **ROBIT** Budapestre 1 keresi **Franczoz** (Földi) Béla, Cholon, Sichunat Moledet, Bet Charoset Concordia.

BACK JUDITÓT Szigetrol keresi **Walter Mancl**, korábban Szamár. Cim: **Fuchs Chedera**, S'hunat Bialik, Bet-Hönig.

Roth Alexandert és Lustig Klárát Sulbojáról a hitközségi líftek ügyében keresi **Guzsmann Matija**, T. A., Geula 47, **KADIMA**-cégnél.

GRÜNNE WEISS ALIZT Szlovákiából, 1944-ben Budán lakott, keresi **Mózes Öcsi** Bánfihunyadról, Uj Kelet, Haifa, Schapira 13.

Nyomatott az **UJ KELET** nyomdájában Tel-Aviv, Schlesinger u. 9. Tel. 29-98.